

Basisvorming preventie radicalisering en polarisering

Karin Heremans - RAN expert en GO! Beleid
PVE

Cherif El Farri - Expert PVE en counter
narratives

Elisabeth Cappon - Textgain

Maarten Dewaele - VVSG

Programma 14 november 2023

1. Inleiding : Wie zijn we ? Waarom deze vorming ? Waar worden we mee geconfronteerd?
2. The world wide web - Online radicalisering en polarisering - Textgain Elizabeth Cappon
3. Wat is radicalisering ? Proces - triggers - oorzaken - drijfveren
4. Wat is polarisering ?
5. Hoe gaan we er mee aan de slag ?
6. Ondersteuning op lokaal niveau LIVC'R - Maarten De Waele VVSG

Go!

Wie zijn we ?

RAN Focus on networking + think global - act local

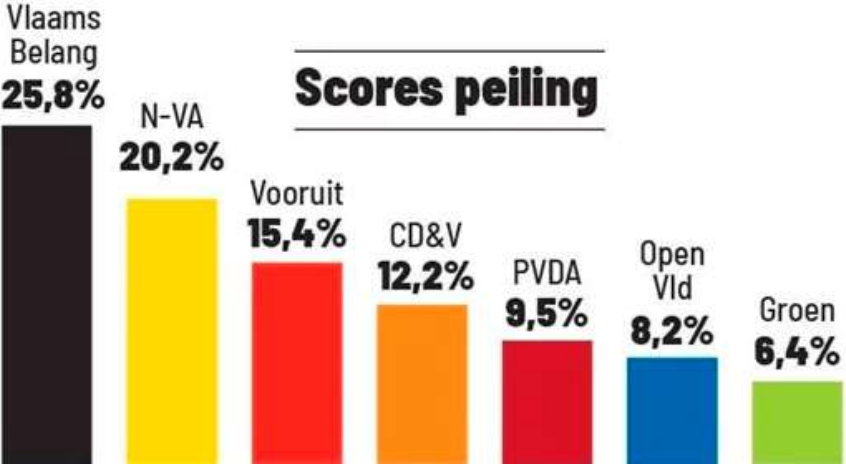
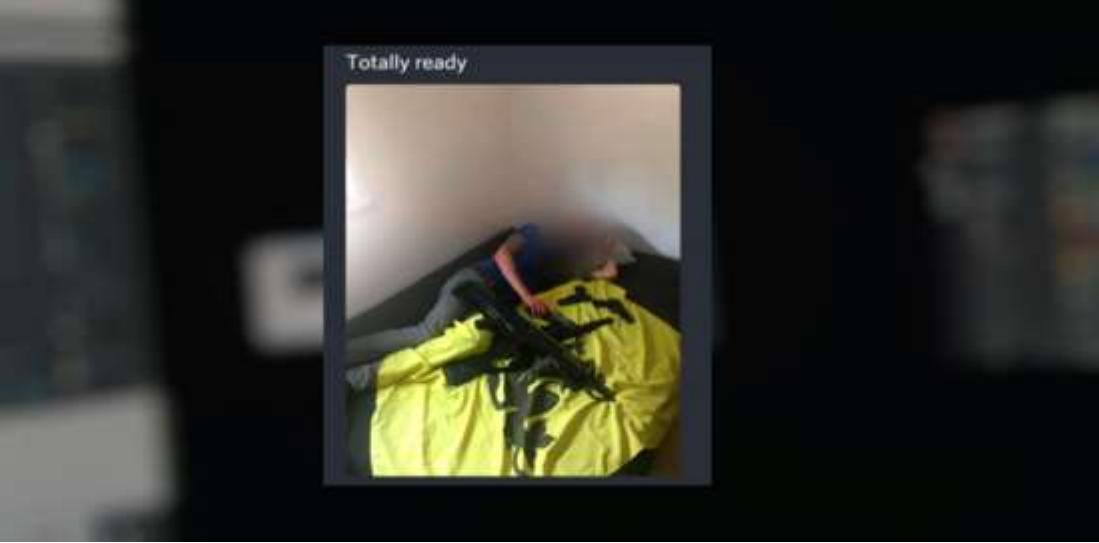
- The European Commission and the RAN
- The different governmental levels in Belgium
- The department of education
- The policy level of the GO! Flemish education system
- The different local & school communities
- The individual context of each school

Waarom deze vorming ?

Opkomst extreem rechts

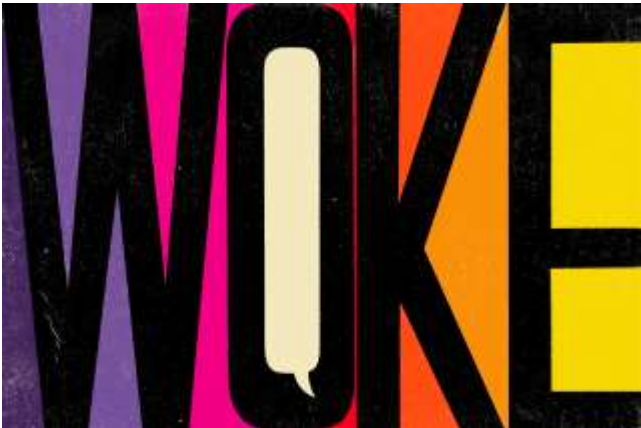
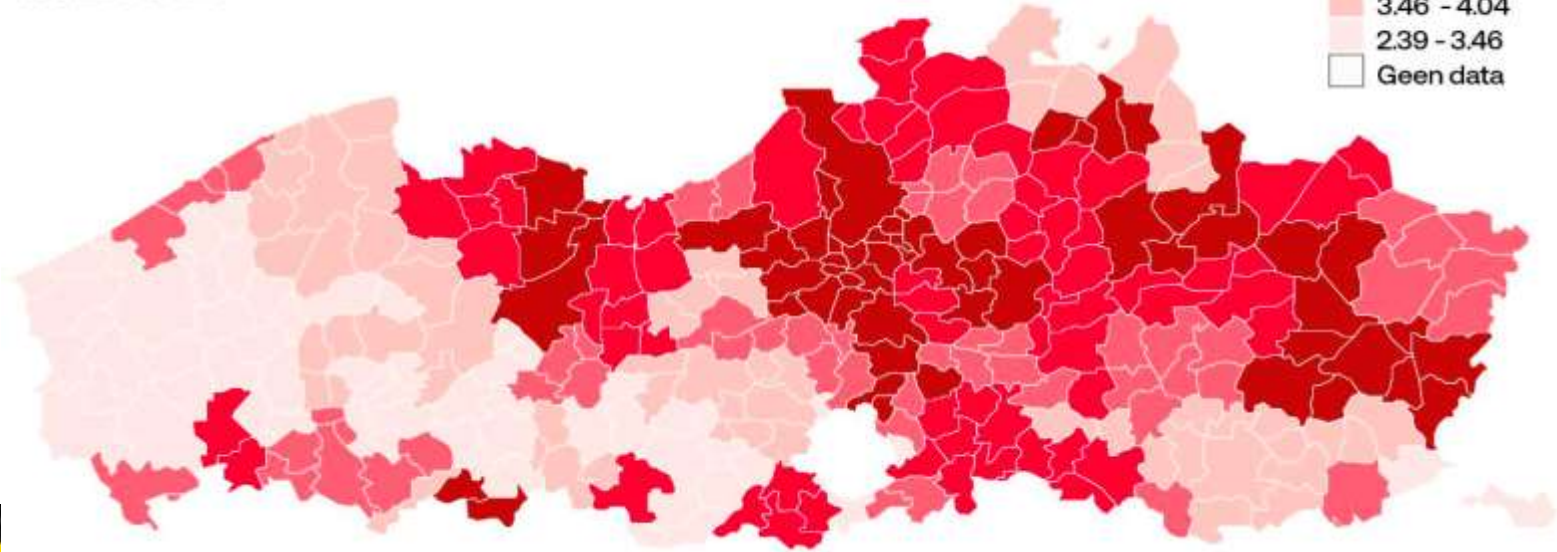
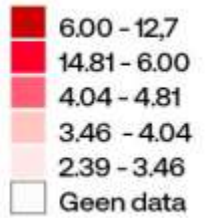

Opkomst extreem links

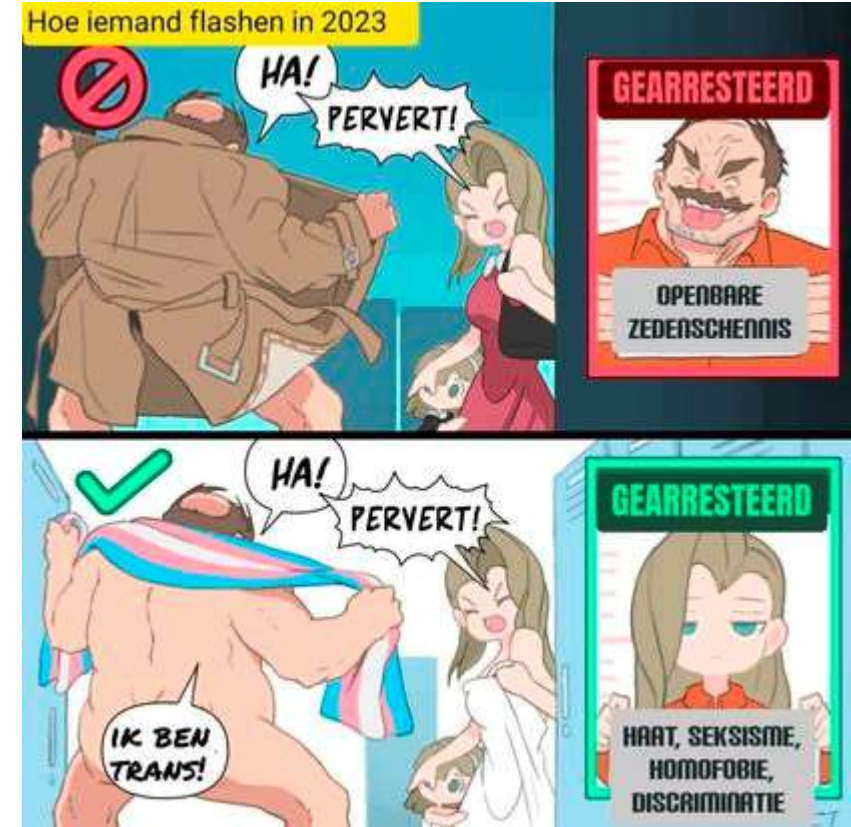

Wie stemde extreem links
in 2019?

Aantal stemmen
voor de PVDA
in 2019.

Genderissues

Hypermasculinity

Thierry Baudet legt uit waarom hij vrouwen minderwaardig vindt

De realiteit is dat vrouwen niet alleen maar met omzichtig "respect" behandeld willen worden door hun sexpartner; dat ze helemaal niet willen dat je hun 'nee', hun weerstand respecteert: de realiteit is dat vrouwen overrompeld, overheerst, ja: overmand willen worden.

Milieuactivisme - Extinction Rebellion

Gele hesjes

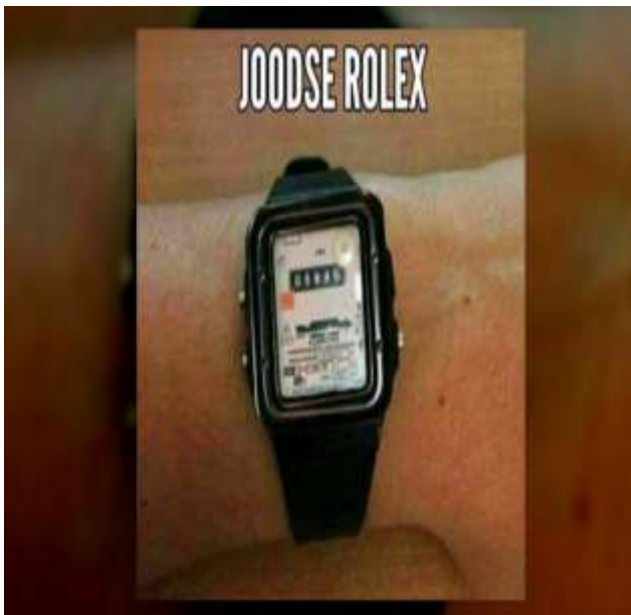
Lone actors - Koranverbrandingen Zweden

Rusland - Oekraïne

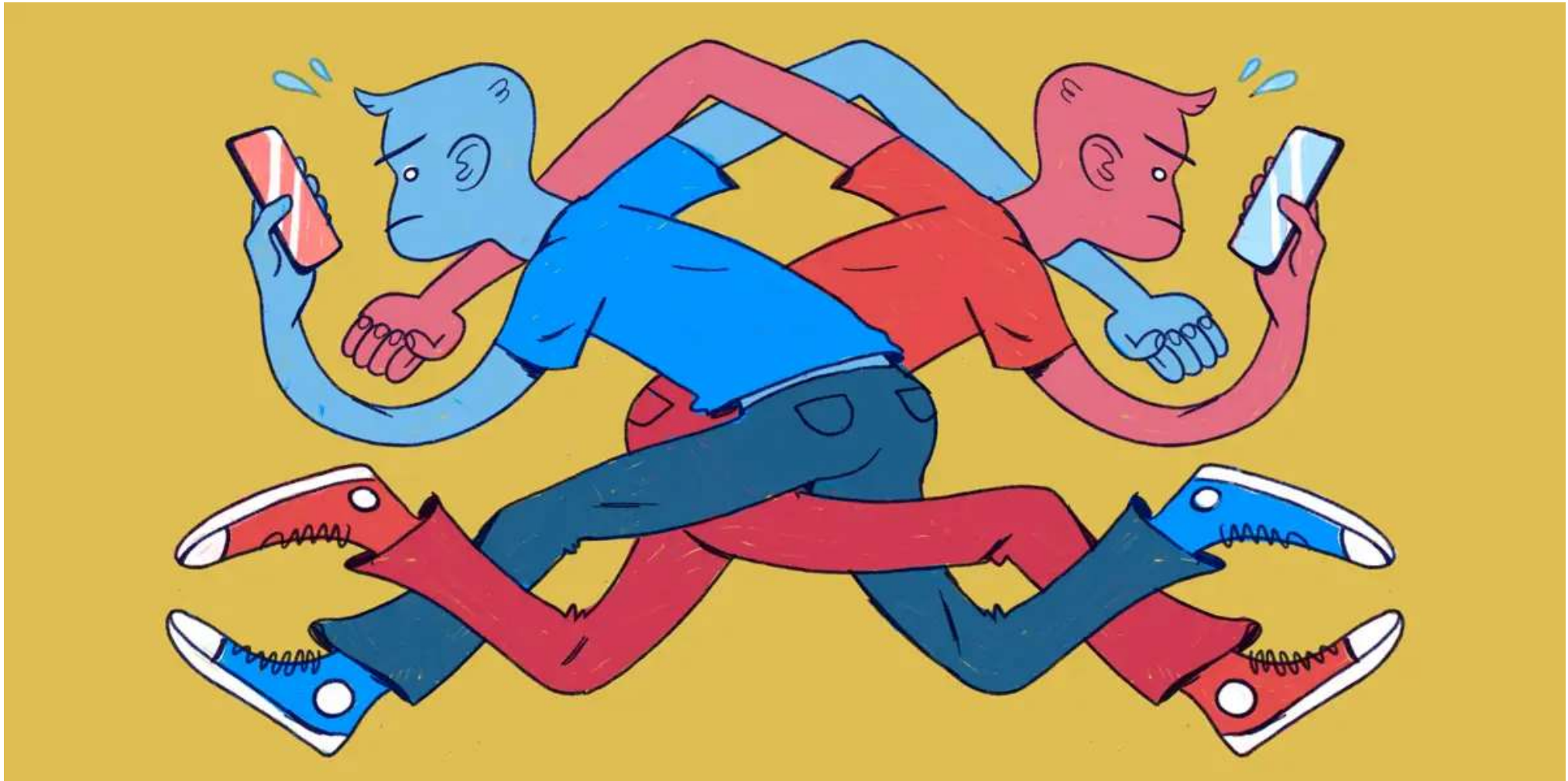
Israël - Palestina

Toenemende polarisatie

Online radicalisering & polarisatie (Textgain)

Definitie Ocad: Wat is radicalisering ?

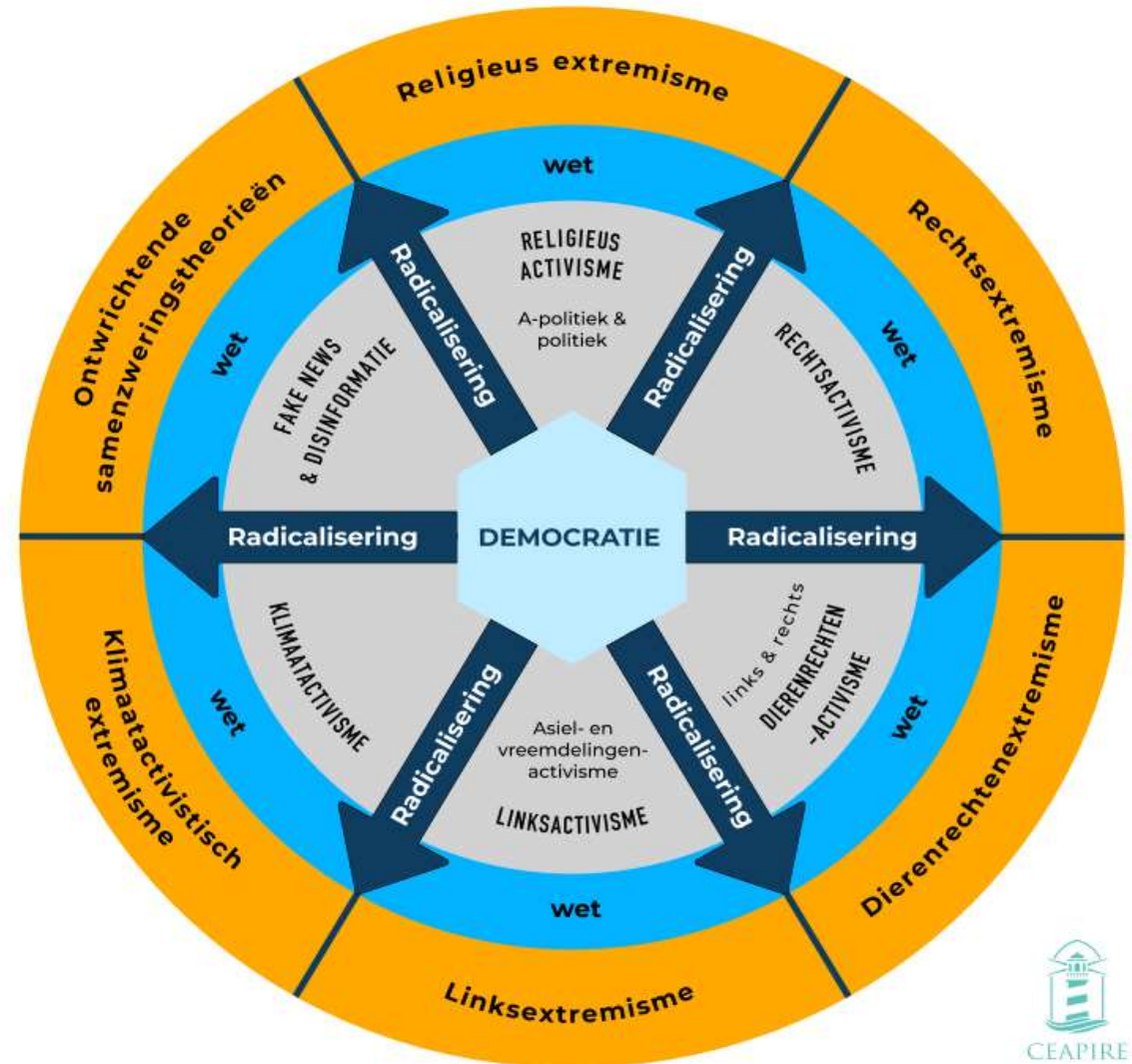
Radicalisering is

"een dynamisch **Proces** dat begint met een vervreemding van de samenleving en van het politieke systeem, een groeiende intolerantie ten overstaan van een gedachtegoed dat men niet deelt en de toenemende bereidheid om geweld te aanvaarden als middel om eigen gedachtegoed op te leggen aan anderen"

Let wel: Radicale meningen zijn eigen aan jongeren, jongeren mogen gerust radicale standpunten hebben. Het wordt zorgwekkend indien er een bereidheid tot geweld ontstaat.

Radicaliseringsroos

Radicalisering, een
veelkoppig monster

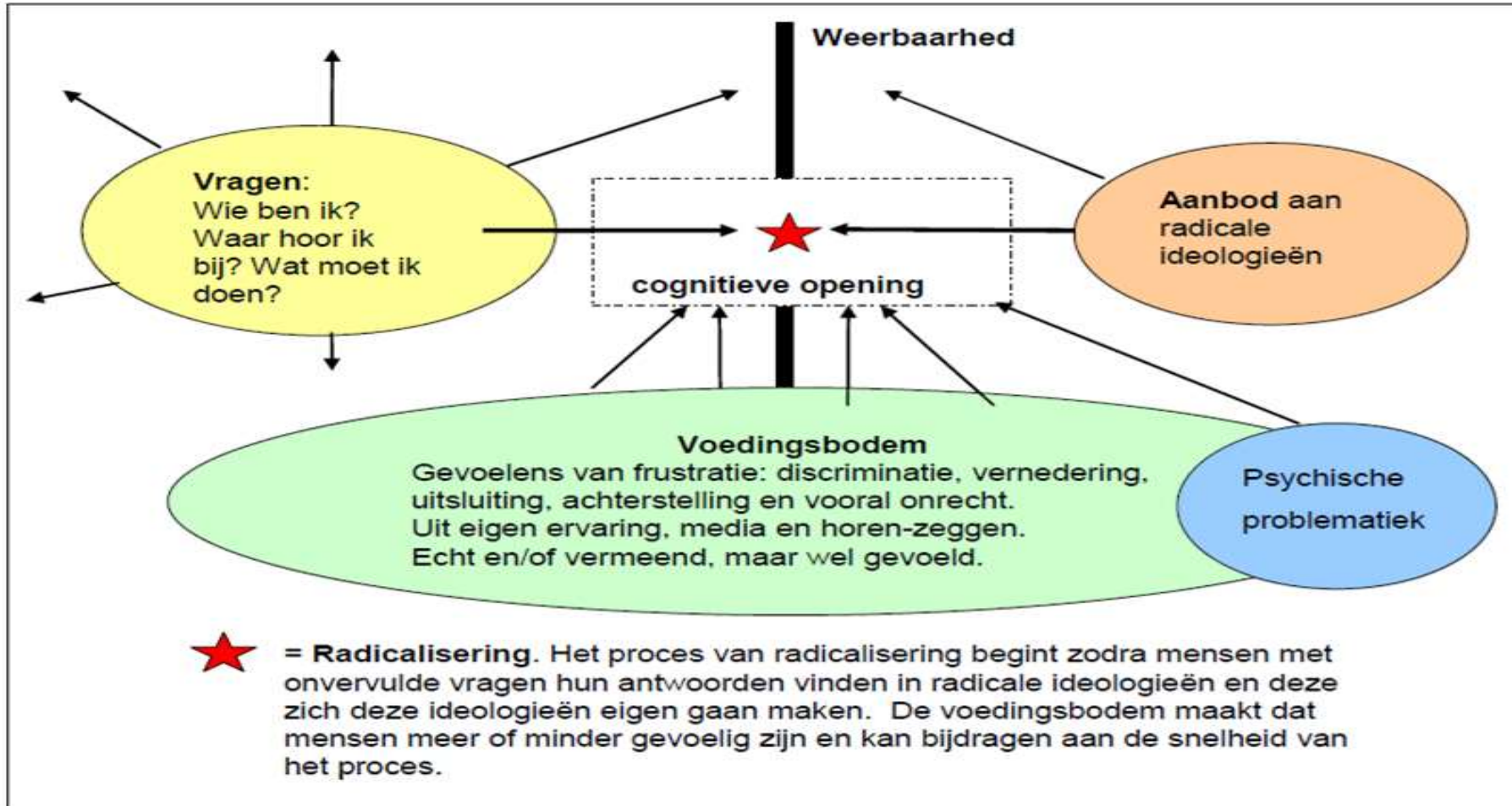

OCAD info: dreiging is momenteel divers en diffuus

- Jihadisme staat duidelijk op één. geïnspireerd op de idee van de global jihad maar evengoed trigger events op basis van de geopolitiek (Israël - Palestina) of blasfemie (het gaat hier niet over activisme of sympathie)
- Toename van de dreiging met onduidelijk ideologisch spectrum, waaronder de zogenaamde single issue problematiek
 - Anti establishment gevoelens, geïnstrumentaliseerd door extremistische groepen en complottheorieën
 - klein groep (post-covid) die het wantrouwen ent op andere crisissen (oorlog Oekraïne, stijgende levensduurte)
- Groeiende polarisering en hate speech(rechts extremisme) actiebereidheid is toegenomen tov vroeger maar tot hiertoe nauwelijks incidenten (6% van de dreiging meldingen)
- Dreiging uit linkse hoek is eerder laag
- Klassieke opdeling van links, rechts
- Belangrijker wordt de eigen lappendeken van invloeden en complottheorieën

> Radicalisering is een individueel en complex proces waar vaak persoonlijke grieven en soms psychische problematiek een rol kunnen spelen

Vraag-en aanbodmodel

Triggerfactoren

Triggerfactoren zijn gebeurtenissen die aanwijsbaar een (verdere) (de-) radicalisering in gang zetten.

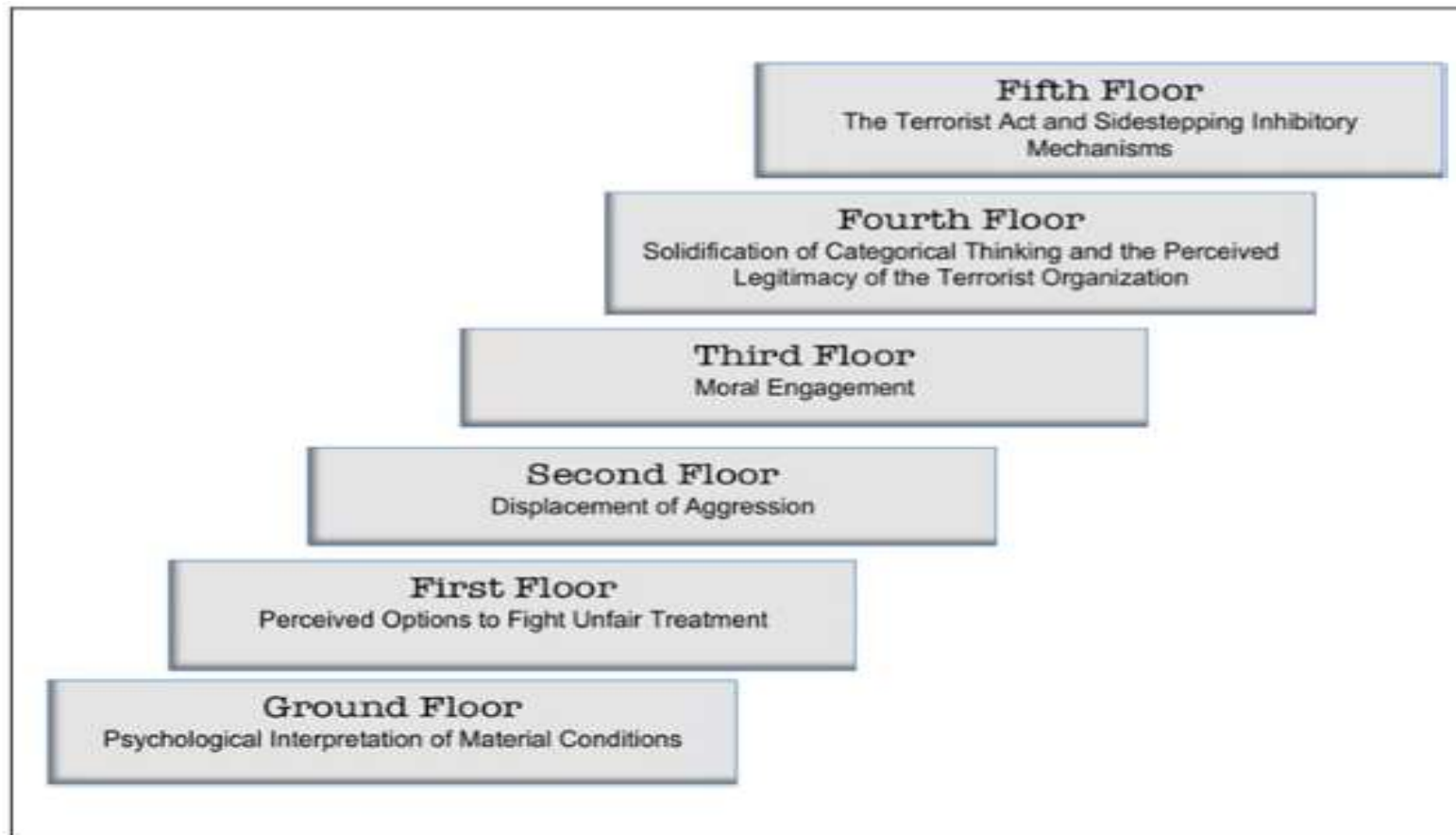
- **Keerpunten:** gebeurtenissen die er toe leiden dat mensen open komen te staan voor een nieuwe ideologie of een nieuw wereldbeeld. Deze triggerfactoren leiden tot verdere radicalisering of leiden het in.
- **Katalysatoren:** gebeurtenissen die het radicaliseringsproces versterken of verzwakken.

Triggerfactoren werken in 2 richtingen, ze kunnen het proces versnellen of vertragen

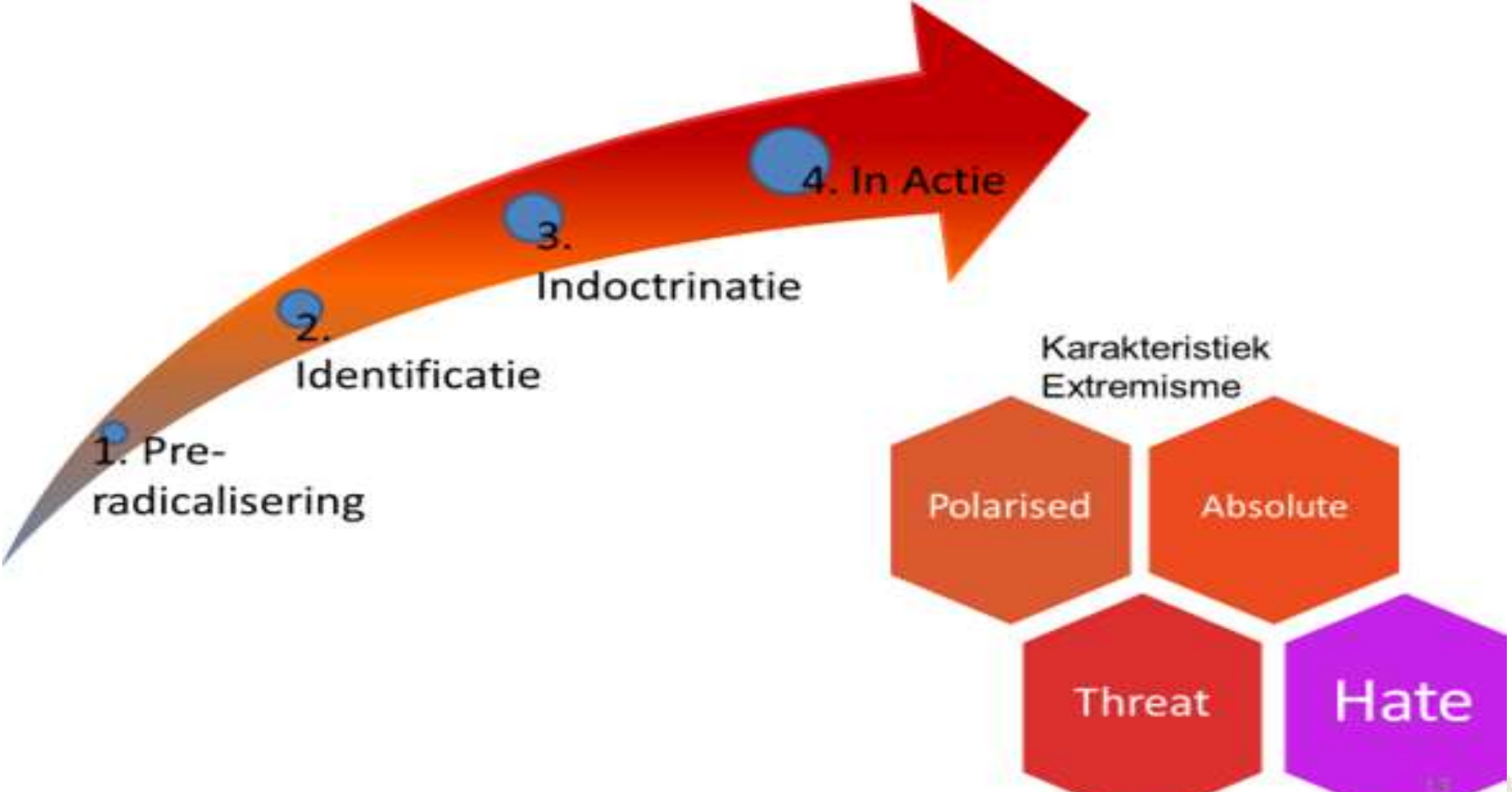

Radicalisering is een proces

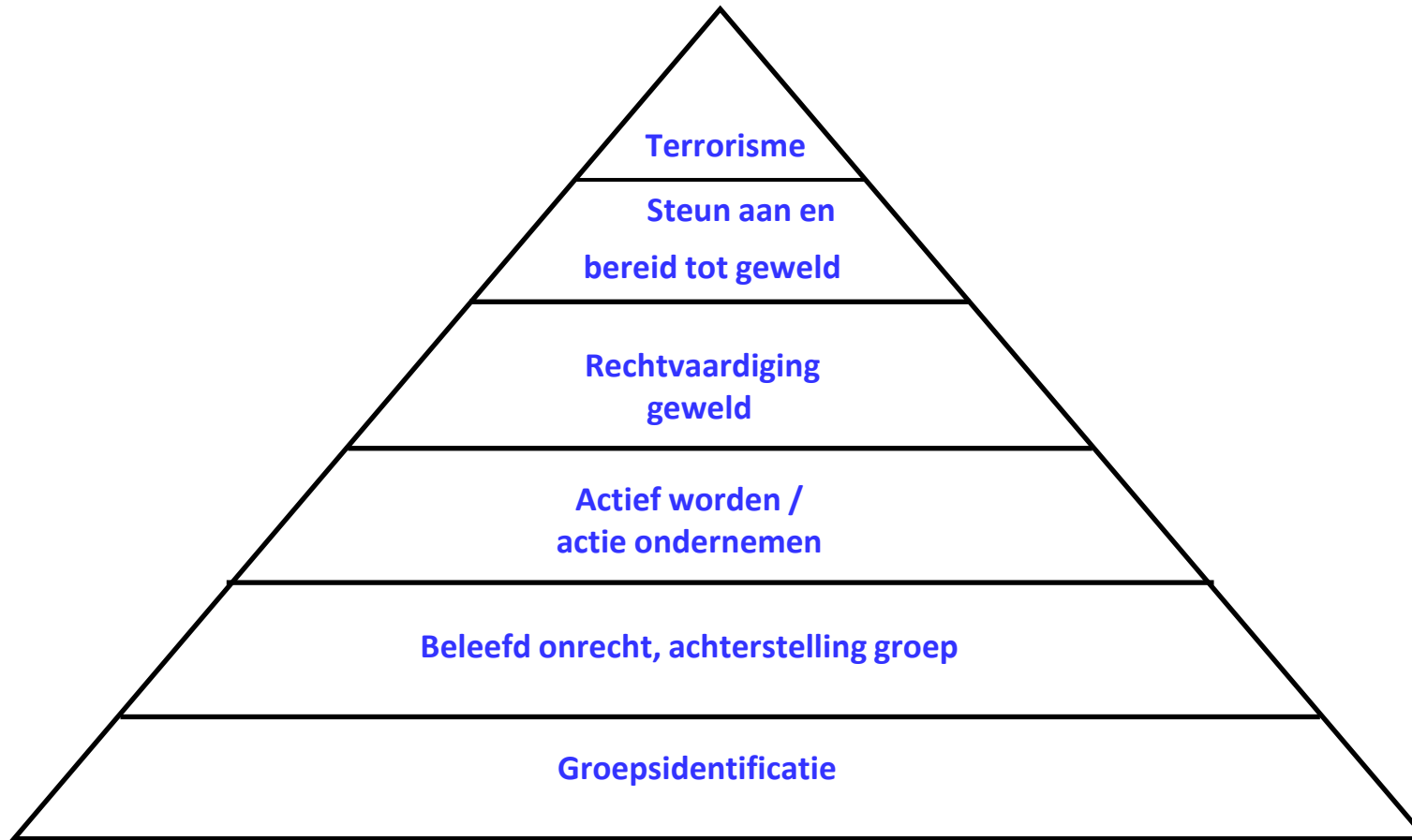
TRAPPENHUIS Moghadam

Het Radicaliseringsproces: DRIE I's

Radicalisering als groepsproces

RAN 6 oorzaken

1. Individuele socio-psychologische factoren, zoals grieven omtrent uitsluiting; een sterk gevoel van onrechtvaardigheid; gevoelens van vernedering; rigide zwart-wit denken; complottheorieën; slachtofferrol

2. Sociale factoren, zoals marginalisatie en discriminatie; beperkte sociale mobiliteit; schoolse achterstand; werkloosheid; criminaliteit

3. Politieke factoren - kernverhaal van 'Het Westen is in oorlog met de Islam' filtert buitenlandse conflicten (Bosnië, Tjetchenië, Iraq, Syrië, Palestina); waarden/ democratie (Rusland- Oekraïne ; cartoon crisis; Islamofobie: tegenstelling links > rechts

4. Ideologische en religieuze dimensies, zoals het geloof in apocalyptische profetieën; gewelddadige interpretatie van de Djihad; het gevoel dat de Islam belegerd is en een wens om de Oemma te verdedigen; het standpunt dat het Westen immoreel secularisme vertegenwoordigt

5. Culturele en identiteitscrisissen, waaronder culturele marginalisatie; gebrek aan verbondenheid met thuis of de samenleving waar de ouders uit afkomstig zijn; deze crisissen bestendigen solidariteit met de eigen gemeenschap > parallelle samenlevingen

6. Traumas en andere triggermechanismen, zoals psychologische familietraumas, FTF's met PTSD; afwezige of overleden ouder

RAN 3 drijfveren

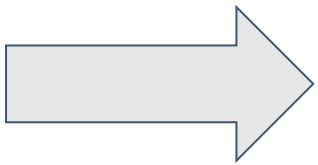
1. Groepsdynamica, zoals charismatisch leiderschap; broederlijkheid; groepsdenken; zelf-isolement; contra-culturele elementen

2. Radicaliserende ronselaars/groomers, zoals haat-predikers; anderen die azen op de kwetsbaarheid van jongeren; manipulatie; ondergrondse studiegroepen; gevangenis

3. Rol van de sociale media, ivm verbondenheid; virtuele deelname; echo-kamer voor gelijkgezinden; het *versnelt* radicalisering

Kwetsbaarheidsfactoren

- Zoektocht identiteit
- Verlies sociale banden
- Discriminatie (gevoel)- toegang, basisbehoeften, rechten
- Persoonlijke ervaringen
- Groepsdynamieken - charismatische leiders, verbondenheid radicaal netwerk
- Identificatie met slachtoffers
- (Geo)politieke conflicten, economische situatie
- Rekrutering-propaganda
- Triggers (oorlog, overlijden,...)

Hoe herkennen: verandering gedrag, verandering uiterlijk, contacten,....

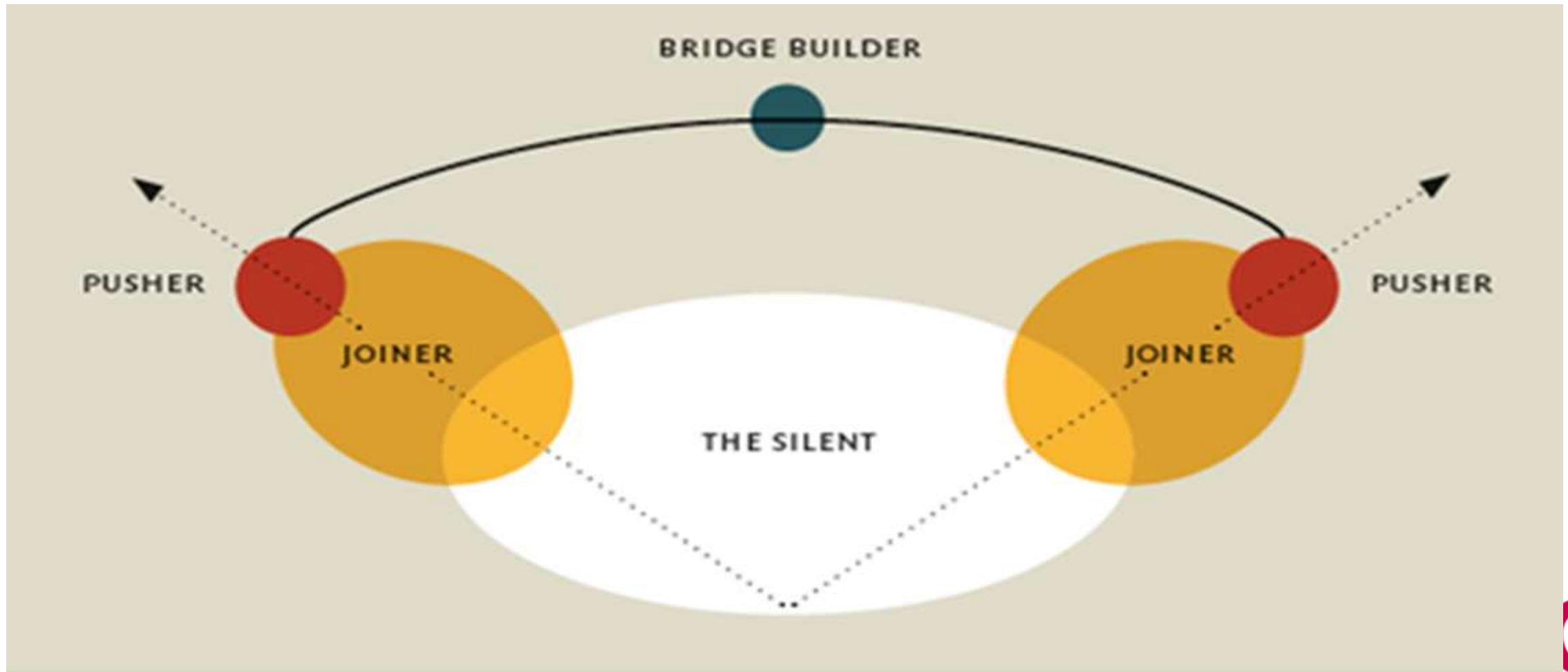
Hoe herkennen?

- Naamsverandering - gebruik schuilnamen
- Verandering kledingstijl (vaak specifiek merk)
- Verandering uiterlijk (haar/baard/ kaal scheren)
- (Verborgene) tatoeages, badges, symbolen
- Uiten van extreme standpunten (oa deelname radicale manifestaties, muziek groepen,...)
- Regelmatig contact zoeken met leiders/leden radicale groepen
- Veranderde houding/interactie tov anderen
- Maatschappelijk isolement (school, sport drop-out)
- Bezitten propagandamateriaal
- Bezoeken websites met radicale inhoud
- Deelname aan besloten bijeenkomsten
- Plegen van kleine misdrijven als aanfluiting / uitdagen maatschappij en overheid
- Verandering van religieuze/ideologische praktijken
- Verblijf in specifieke gebieden (zgn conflict gebieden)
- Aflossen schuld, opzeggen contracten • Verheerlijking martelaarschap of geweld

Link Radicalisering - Polarisation

- Polarisation is een gedachtenconstructie
 - Polarisation heeft brandstof nodig
 - Polarisation werkt op emoties, kent geen ratio
- Radicalisering kan leiden tot polarisering
- Polarisering kan leiden tot radicalisering

Polarisatiemodel Bart Brandsma: 5 rollen

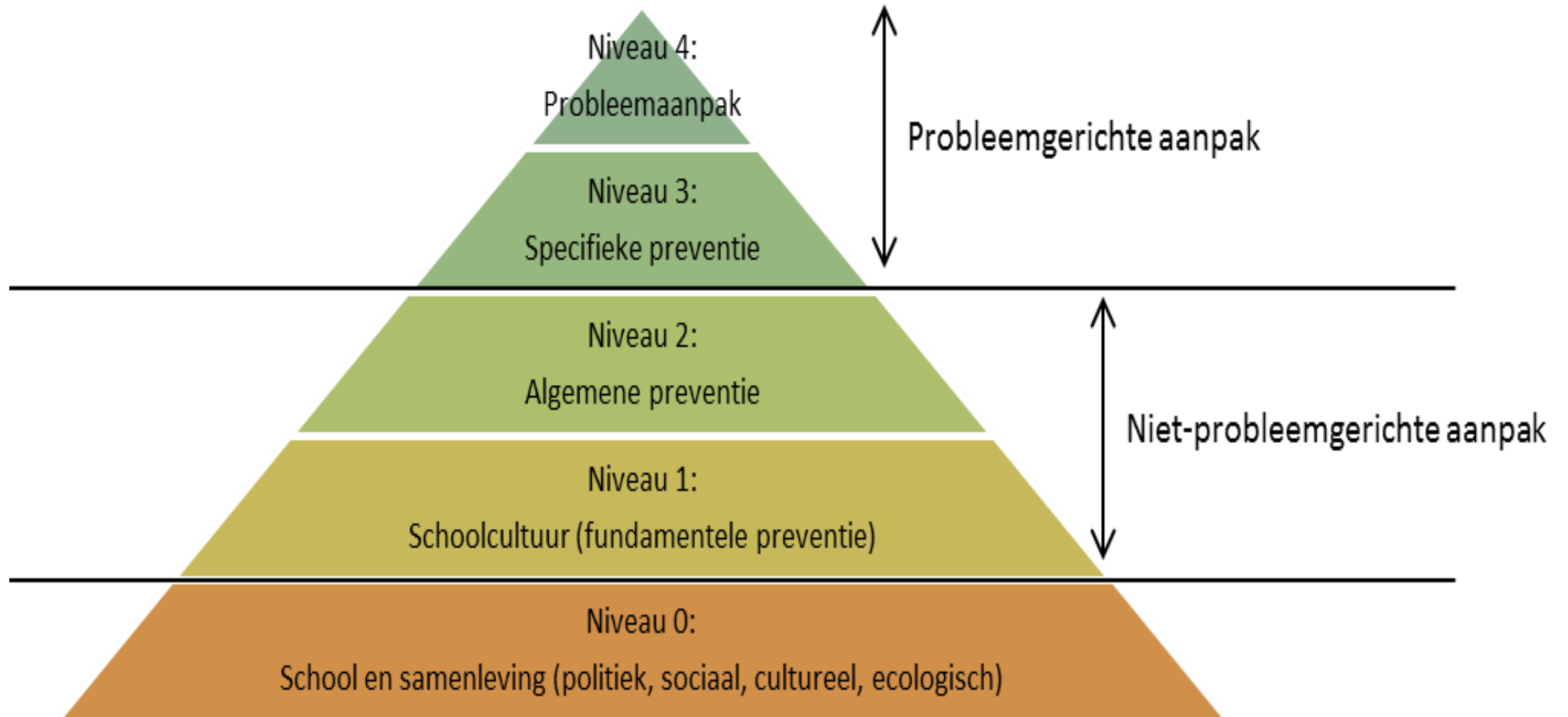

Hoe omgaan met ?

1. Investeer in verschillende preventieniveaus.
2. Focus op positieve identiteitsontwikkeling.
3. Het belang van relaties
4. Connect - Counter - Alternative narrative
5. Iedereen kijkt met een eigen bril.
6. Parallel histories - analyse van de verschillende narratieven
7. Investeer in mediawijsheid en kritisch denken
8. Polarisatiemanagement
9. Mediative speech
10. ILDialog en burgerschapscompetenties
11. Kunst als helende sublimerende factor
12. Betrek de jongeren zelf
13. Een holistische multidisciplinaire aanpak
14. Het collectieve impactmodel

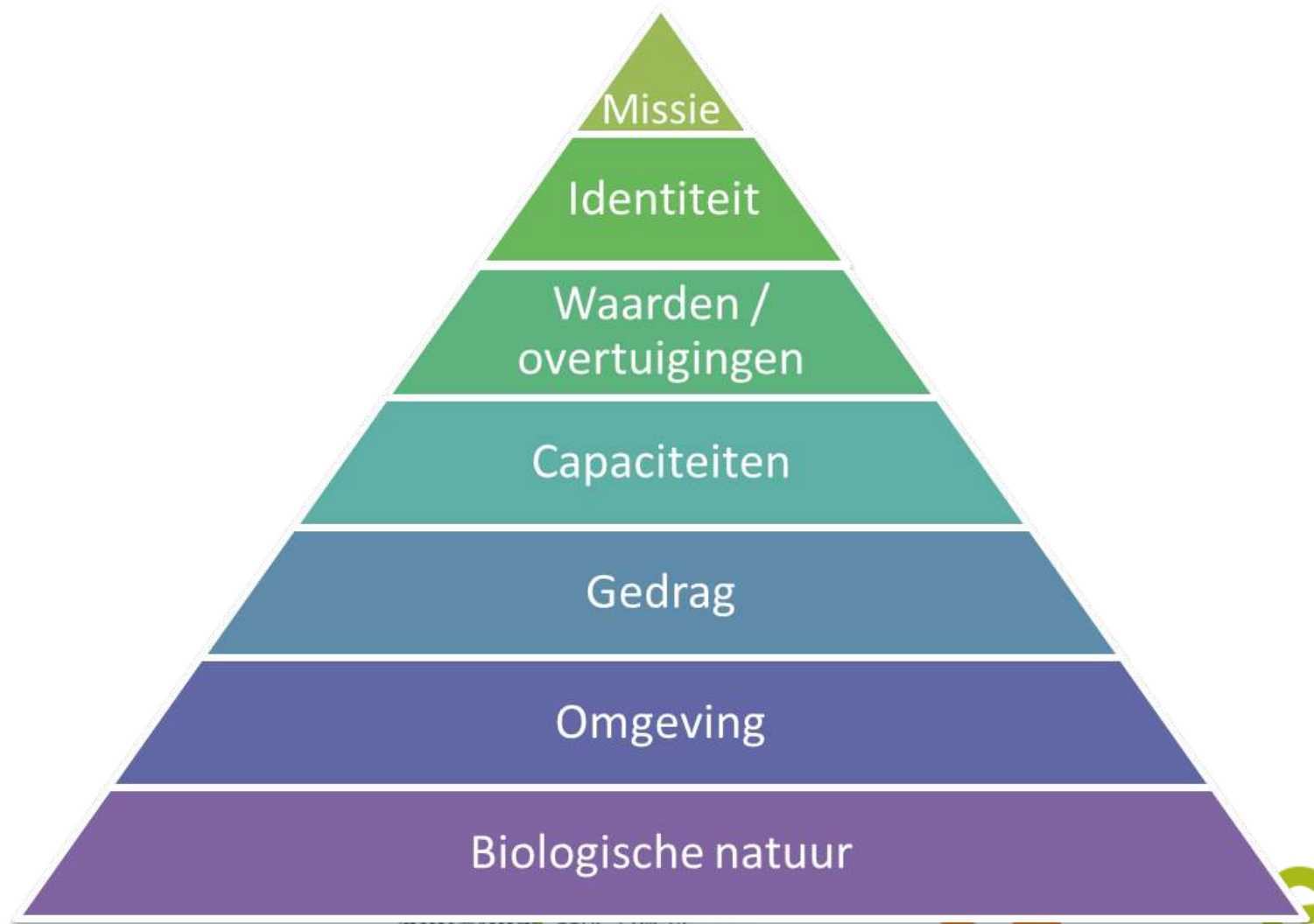
1. Preventie op verschillende niveaus

Preventiedriehoek van Johan Deklerck

2. Positieve identiteitsontwikkeling

Piramide van Bateson

Onze biologische natuur cfr Bateson en sociaal gedrag

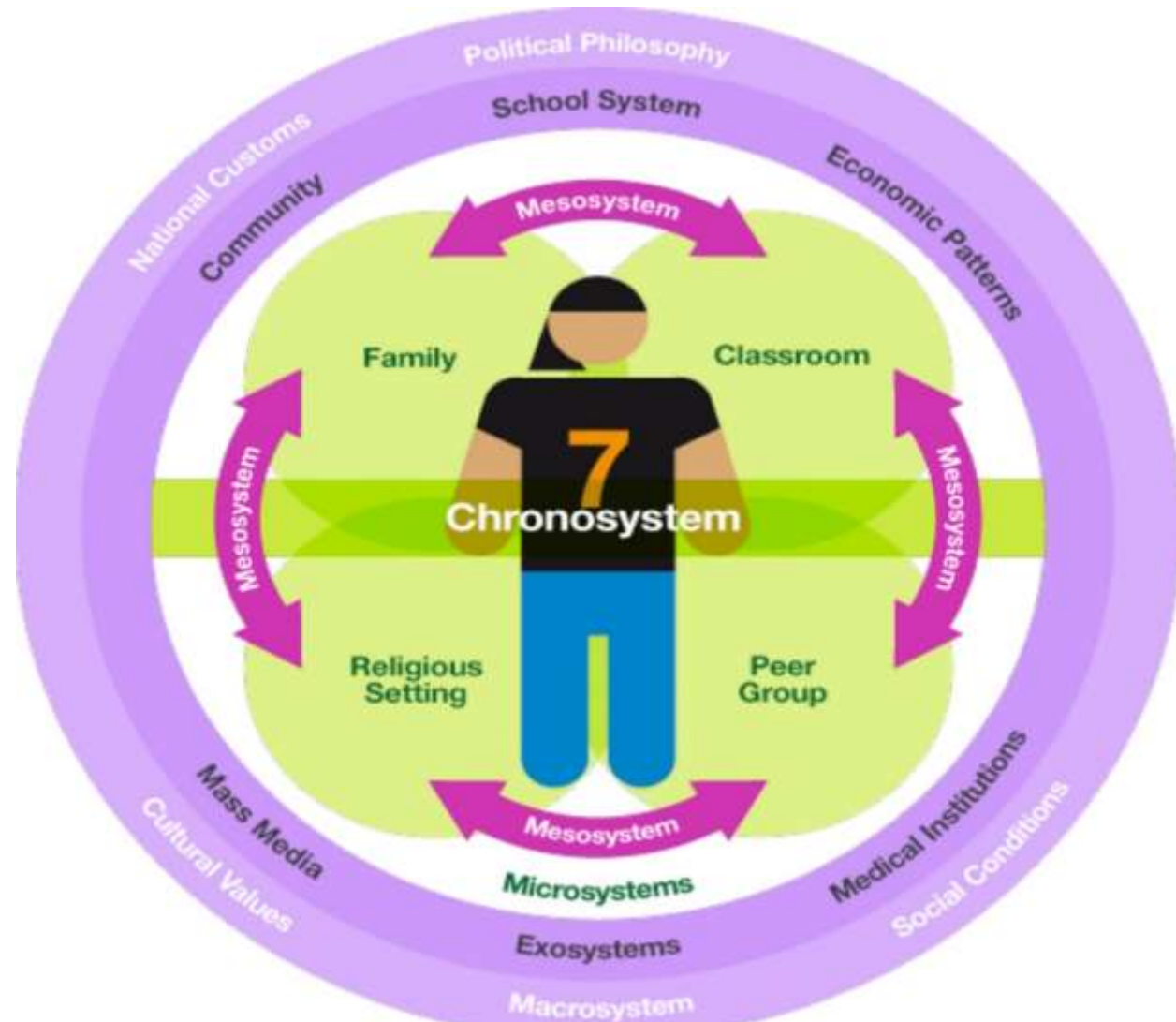
- De **structuur en de werking** van onze hersenen wordt bepaald door **genen en omgevingsfactoren**.
- **Primaire, oude emoties** zoals angst, vreugde, verdriet, woede, verbazing en walging vinden we terug in elke cultuur. Zij worden opgewekt in de amygdala en het limbisch systeem. Zijn **individueel**.
- **Secundaire, sociale emoties** zoals jaloezie, afgunst, trots, schaamte, verlegenheid en schuldgevoel zijn **ten dele cultureel beïnvloedbaar** en worden opgewekt in de hersenschors. Worden geuit t.o.v. **de andere**.
- Emoties veroorzaken een reactie in o.a. de **spiegelneuronen** die **morele emoties** opwekken en de basis van ons moreel handelen zijn. **Morele emoties** zijn o.a. walging, schuldgevoel, **empathie, erbarmen, medelijden, dankbaarheid, ontzag, trots, verachting, verontwaardiging**.
- De expressie van deze emoties is een belangrijk **communicatiesysteem** dat leidt tot morele codes en nauwe sociale banden. Wellicht een sterke motor voor menselijk **samenleven**.
 - Onze biologische natuur bepaalt ten dele mee ons **gedrag** en onze **capaciteiten**.

Het is op deze emoties dat **groomers inspelen**.

3 Het belang van relaties

BRONFENBRENNER

Aandachtspunt: fysieke > digitale relaties

4. Connect - Counter - Alternative narrative

RAN CCA- method

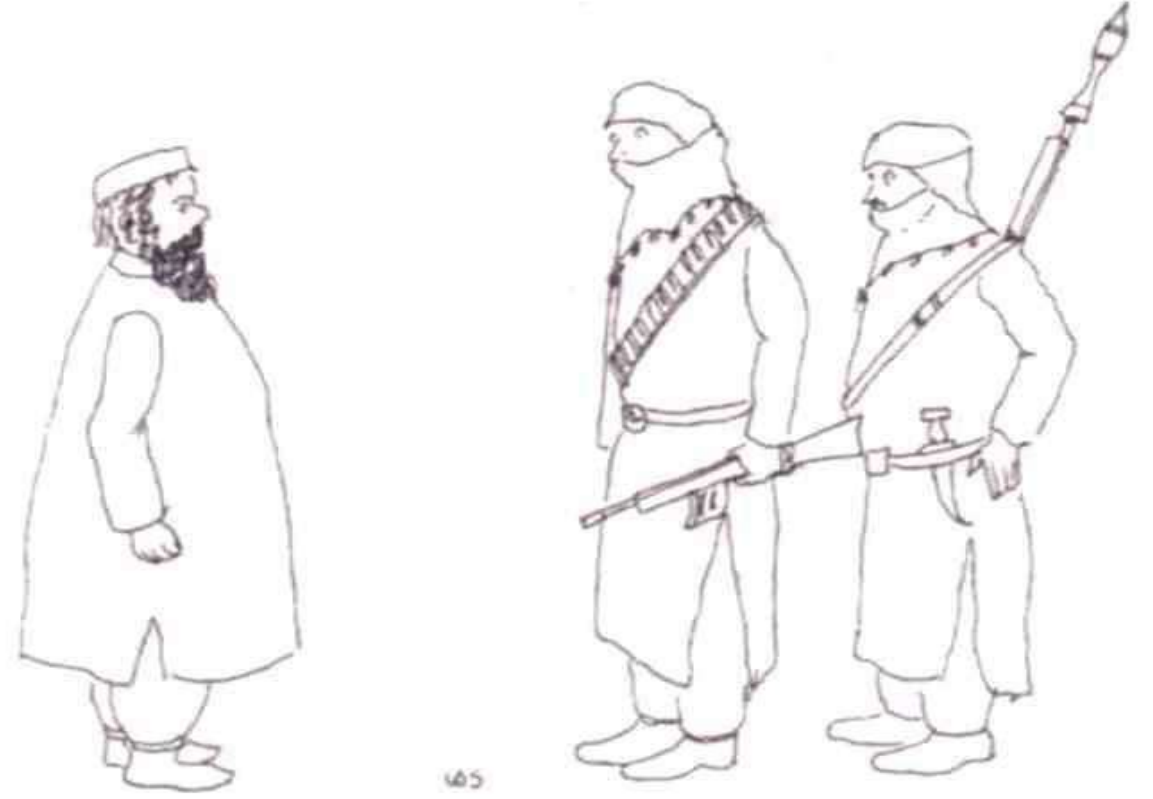
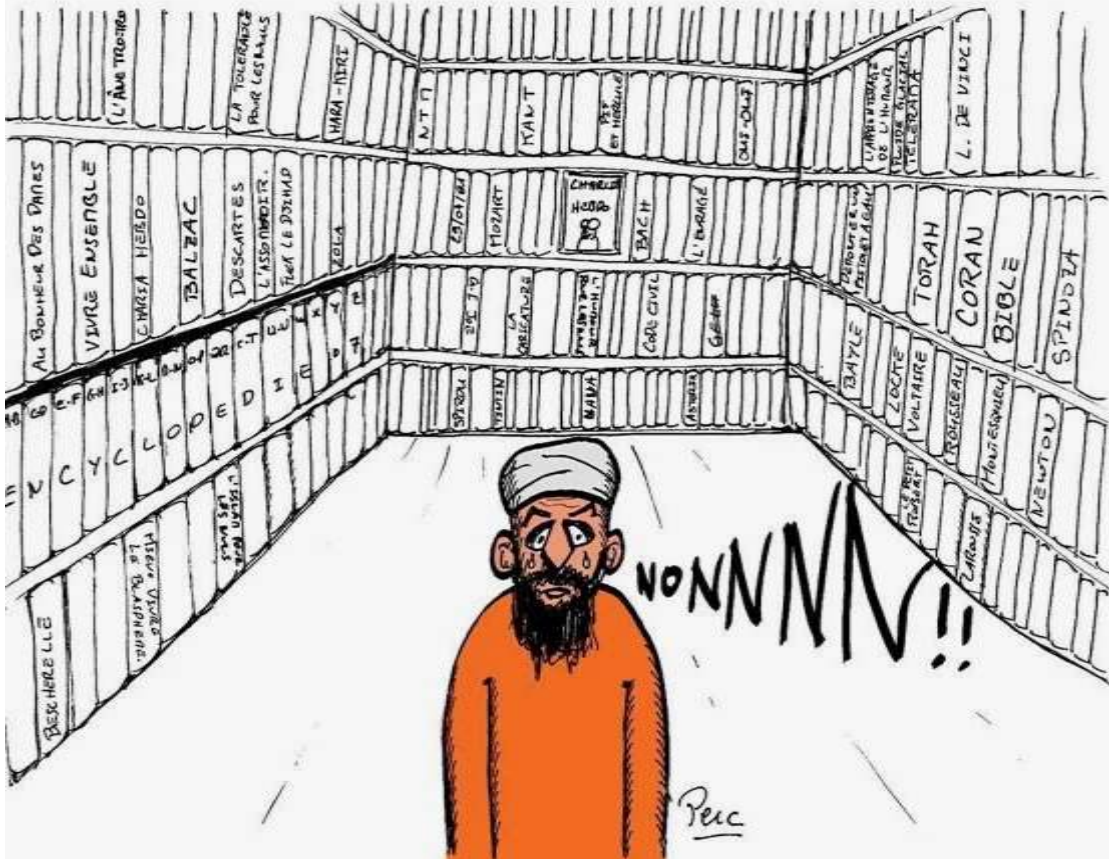
- **CONNECTIVE narrative** : Samen leren samenleven, focus op verbondenheid, focus op universele thema's en gedeelde waarden, betrek jonge mensen zelf;
- **COUNTER narrative** : betrek experts , historische contextuele analyse van heilige schriften, mediawijsheid, kritisch denken, multiperspectiviteit in geschiedenislessen;
- **ALTERNATIVE narrative**: investeer in burgerschap initiatieven op school, extra-curriculum activiteiten, kunstprojecten, ...

GEDEELDE HUMANISTISCHE WAARDEN - WEDERKERIGHEID

COUNTER-NARRATIVES ALTERNATIVE NARRATIVES

Caliphate Clash

SALLE DE TORTURE POUR DJIHADISTE

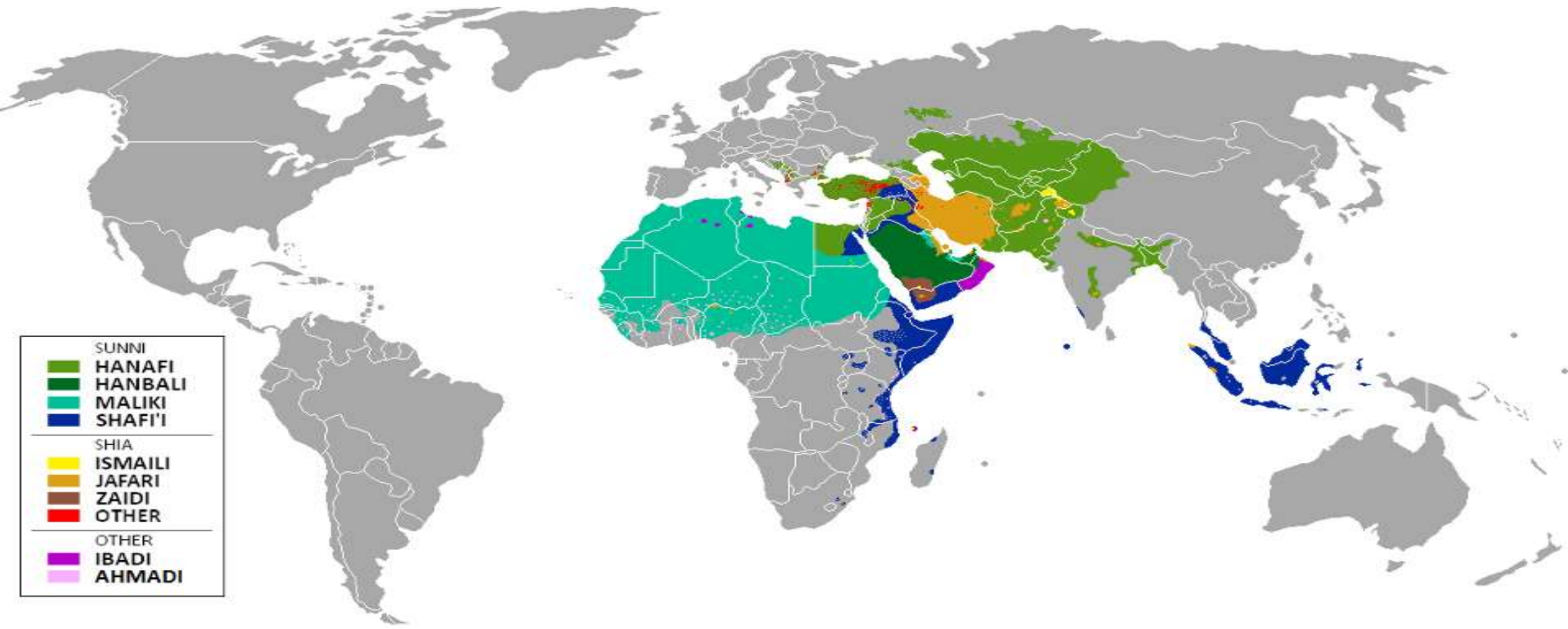
“You’re not going to like this, lads... I have decided we are going back to the old Islamic values of tolerance, art and science, leading the field in medicine and architecture”

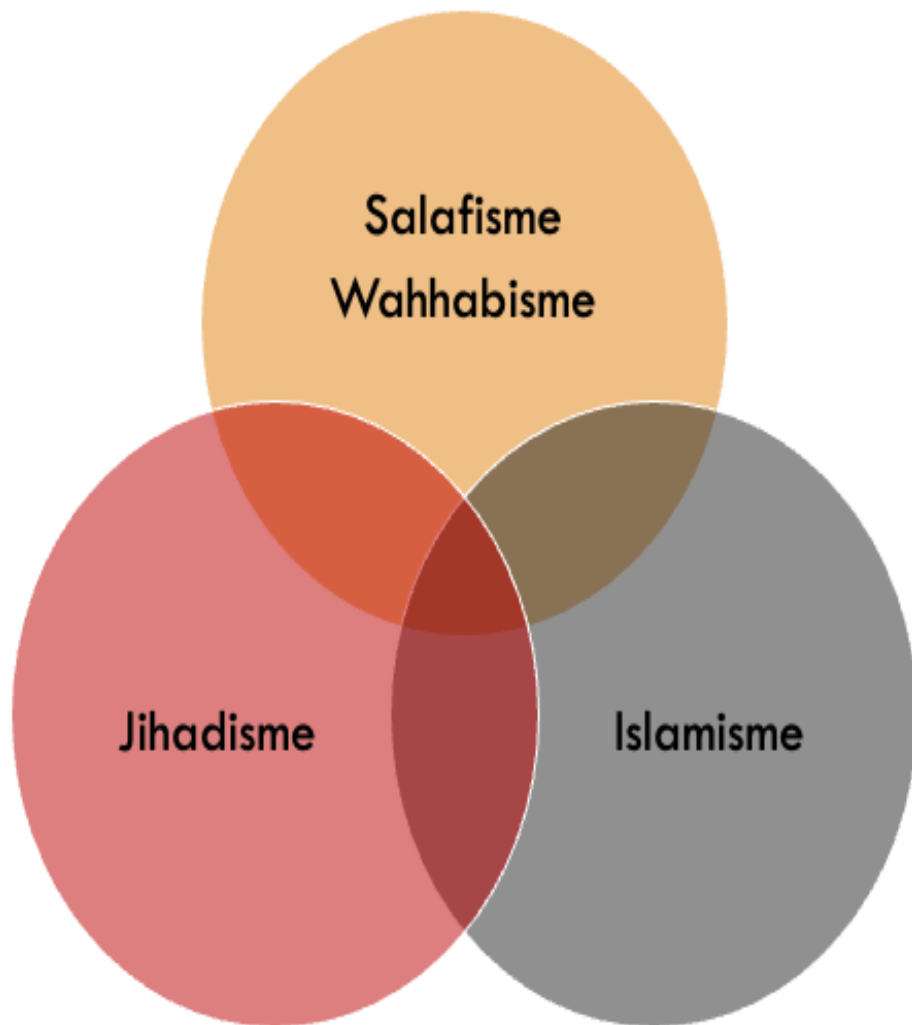
GO! Koninklijk Atheneum
Antwerpen

GO!

Stromingen binnen de Islam

Salafisme, Islamisme en Jihadisme

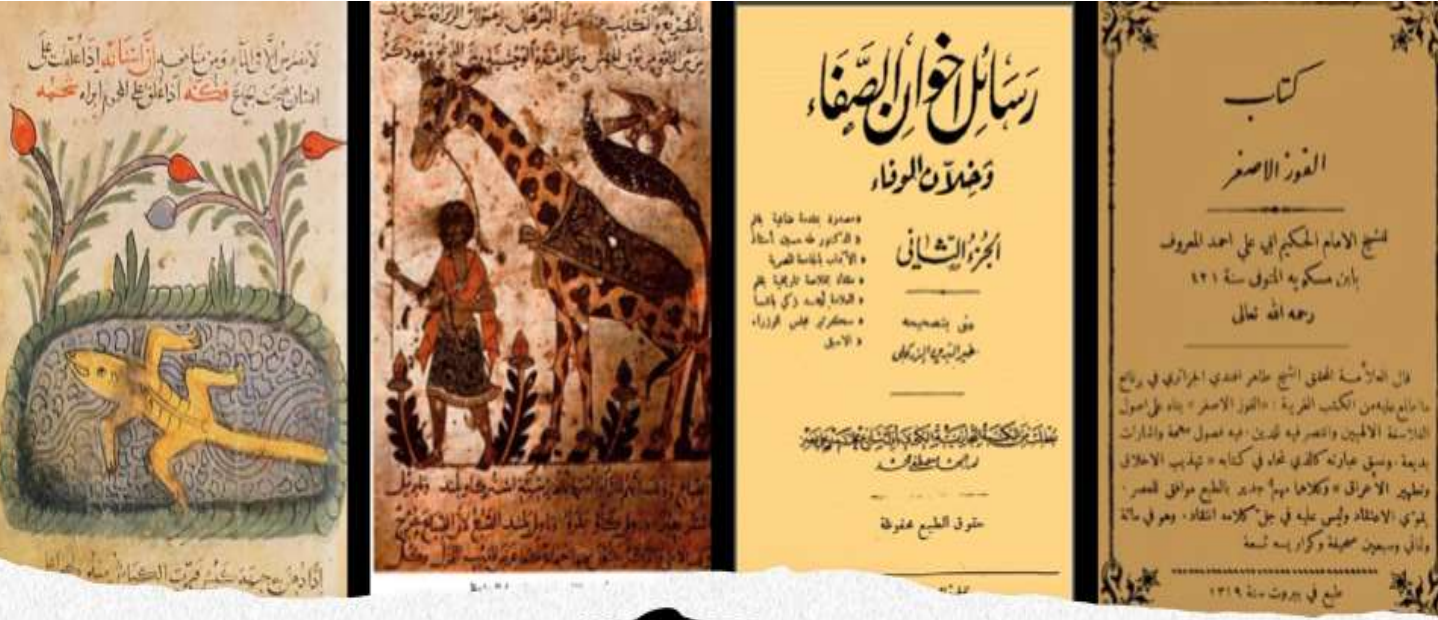

Wetenschap & rede

- ❑ **Al-Khawārizmī (780 - 850)** Wiskundig genie, astronomie, algebra en algoritme.
- ❑ **Al-Kindī (801- 873)** Polymath, geneeskundige, pharmacoloog, filosoof, meteoroloog, astronoom, zoöloog. Schreef boek over de juiste farmaceutische hoeveelheden voor geneesmiddelen.
- ❑ **Al-Rāzī (854 - 924)** Arts, catalogeerde ziektes, besmettelijke ziektes, waterpokken, mazelen ontdekte alcohol en kerosine als stoffen, pionier ophtalmologie, vader pediatrie, zijn boeken werden standaardwerken in Europese opleidingen tot in de Renaissance.
- ❑ **Al-Farābī (870 - 950)** Geloof versus wetenschap (= filosofie): als de wetenschap de Koran (het woord van God) tegenspreekt, moeten we de Koran allegorisch lezen, kortom, de filosofie/wetenschap staat boven de theologie. Die wetenschappelijke waarheid is enkel voor filosofen.
- ❑ **Ibn Sīnā (980 - 1037)** Canon van de Geneeskunde (*al-Qanun fi al-Tibb*) werd tot in de 17de eeuw als cursus gebruikt aan de KU Leuven.
- ❑ **Ibn Rushd (1126 - 1198)** Theoloog, jurist, filosoof, arts en grote commentator van Aristoteles.

Evolutietheorie

The missing link

- ❑ Al Mas'udi (d. 957) kitāb al-Tanbīh wal Ashraf
- ❑ Ibn Miskaway (932-1030) al-Fawz al-Asghar & ikhwan as-Safaa
Mineraal -> Plant -> Dier -> (Aap) -> Mens
- ❑ Al Birūnī (973-1048) "On the presumed Darwinism of eight hundred years before Darwin" (J.Z Wilezynski)
- ❑ Nāsir al-Dīn al-Tūsī (13de eeuw)

'Dieren zijn gewikkeld in een strijd om het bestaan en om hulpbronnen, om te vermijden dat ze worden opgegeten, en om zich voort te planten.'

'Omgevingsfactoren beïnvloeden organismen, zodat ze nieuwe kenmerken ontwikkelen die hun overleving bevorderen, en zo tot nieuwe soorten worden. Dieren die overleven tot zij zich kunnen voortplanten, kunnen hun succesvolle kenmerken doorgeven aan hun nageslacht.'

Al-Jāhidh (781 - 868) – Boek van de dieren

MUSLIM SCHOLARS' CONTRIBUTIONS TO MENTAL HEALTH IN THE 900s

Source: Haque, A. (2004). *Psychology from an Islamic perspective: Contributions of Early Muslim Scholars to Psychology*. *Journal of Religion and Health*. 43:4, 367-387

AL-BALKHI
d. 934

Classified neurotic disorders, use of cognitive therapies, modern-day reciprocal inhibition, and balance between mind and body.

AL-RAZI
d. 932

Psychotherapy, psychosomatic medicine, measuring intelligence. He wrote *Kitab al-Hawi*, *Mujarabat*, *al-Tibb al-Ruhani*, and *al-Tibb al-Mansuri*.

Al-Kitab al-Malaki, Mental diseases and the brain; natural healing, prevention of disease, moral aspects of medicine, and doctor-patient relationship.

AL-FARABI
d. 950

Social psychology (*Model City*), causes of dreams, meanings of intellect, and music therapy.

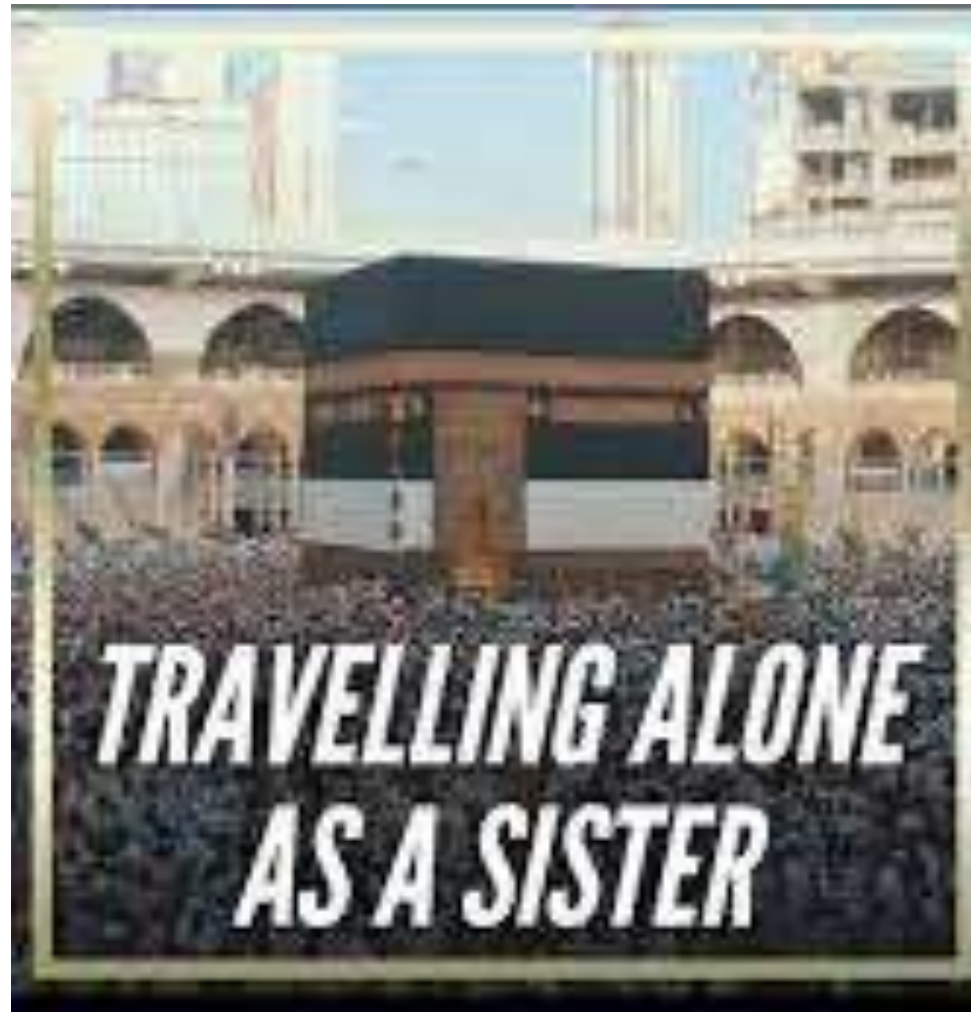

AL-MAJUSI
d. 995

Gebedstijden

Reizen zonder 'Mahram'

Gevaar voor verleiding

Het argument van medeplichtigheid

The State of Military Conscription Around the World

■ No armed forces/no information
 ■ No enforced conscription
 ■ Limited conscription
 ■ Conscription

As of January 2023
Source: Respective militaries

statista

How Long Is Compulsory Military Service?

Length of men's compulsory military service in selected countries

* Planned to increase to one year from 2024.
Source: Statista research

statista

GO! Koninklijk Atheneum
Antwerpen

GO!

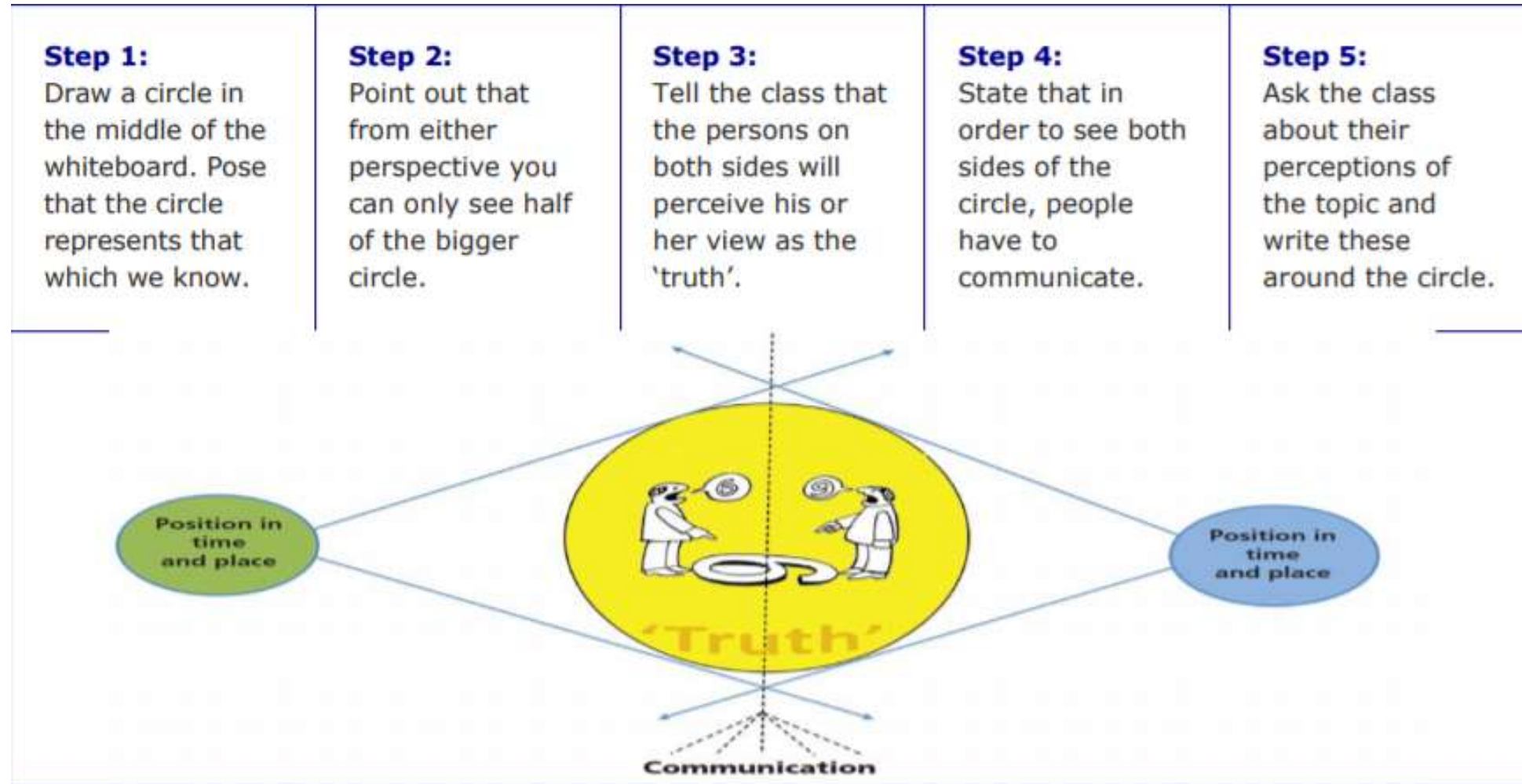
Israël-Palestina

Seksuele voorlichting- EVRAS

5. Iedereen kijkt met een andere bril Patist en Wansink

Adviezen OCAD: Israël- Hamas - Palestina

- Creëer een veilige context, een **veilig** school en klasklimaat;
- Geef **ruimte** om gevoelens, zoals angst, machteloosheid en meningen te uiten;
- Wees **behoedzaam** om zelf het gesprek te initiëren, dit zou extra brandstof kunnen zijn;
- Luister **empathisch**;
- Zet in op **verbinding** door geweld te veroordelen langs welke kant ook;
- **Feitelijke gesprekken/discussies** doe je best op een **rustig moment** en in de bijzijn van een **expert**;
- Maak een **onderscheid tussen Hamas en andere terroristische organisaties en het Palestijnse volk**;
- Niet alle **symbolen** zijn automatisch een teken van radicalisering of extremisme;
- **Niet alle Palestijnen keuren het politieke programma van Hamas goed**, niet alle personen die voor Hamas gestemd hebben (2007) keuren de terreuraanslagen goed;
- Anti-semitisme, anti-Israëlische gevoelens en anti zionisme zijn **verschillende begrippen**, het is belangrijk deze uit elkaar te houden! Zowel buiten als binnen Israël zijn er **kritische Joodse stemmen**;
- Men mag **terecht verontwaardigd** en geschokt zijn door **de schendingen van het humanitair recht**. Men mag ook vermelden dat Israël al vaak is veroordeeld door de VN, human right watch en amnesty international voor schendingen van mensenrechten en het humanitair recht. Aan de andere kant mag men ook stellen dat Hamas door de VN herkend wordt als een terroristische organisatie;
- Het is wel belangrijk voldoende **stil te staan bij het leed van de mensen** aan de kant waar men zichzelf initieel minder mee kan identificeren;
- Creëer **bewustzijn rond bedenkelijke content en fake news** die verspreid wordt en wijs erop dat het doorsturen van berichten die aanzetten tot geweld strafbaar zijn;
- Doe beroep op acties rond **actief burgerschap**.

GO! Koninklijk Atheneum

Antwerpen

GO!

6. Parallel histories

<https://parallelhistories.org.uk/>

PARALLEL
HISTORIES

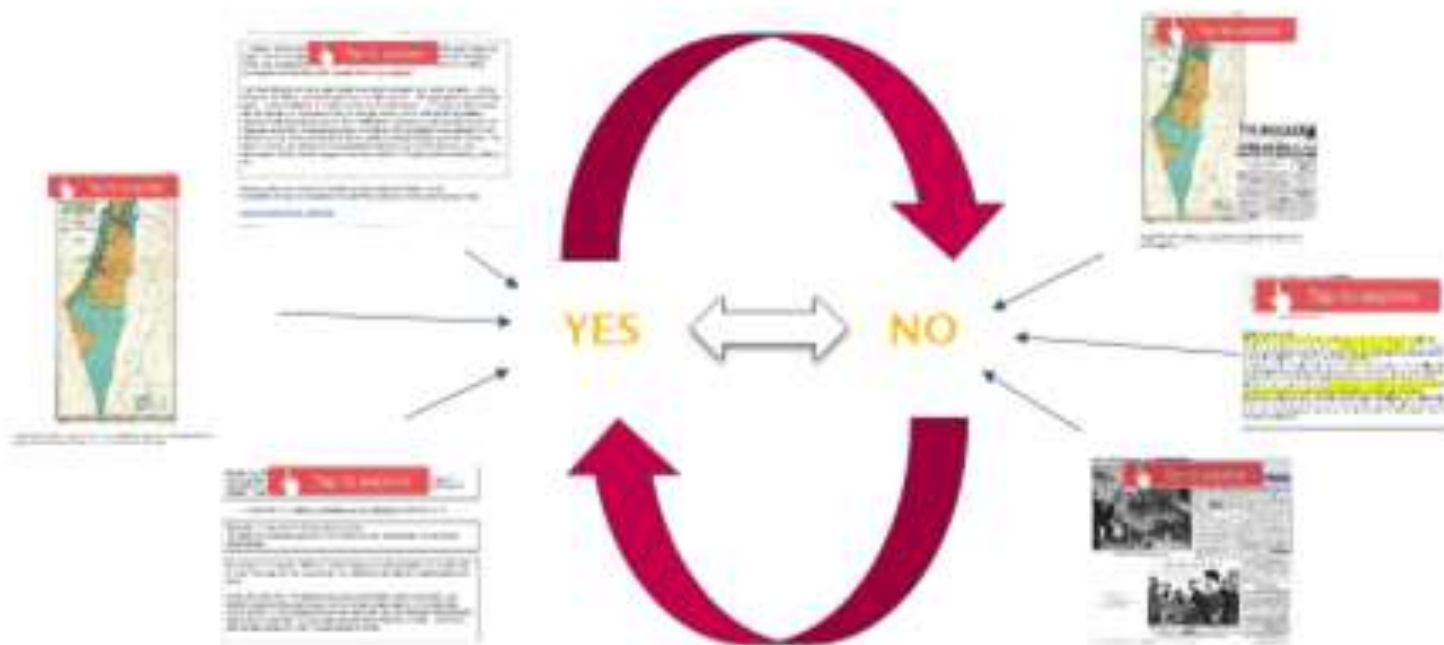
Parallel Histories biedt een nieuwe manier om de geschiedenis van conflicten te bestuderen en te bekijken vanuit een helicopter-perspectief.

De onderwijsmethode daagt studenten uit om bronmateriaal te onderzoeken en alternatieve interpretaties te bespreken, vooraleer ze hun eigen mening vormen.

Go!

Analyse 2 narratieven en wisselen van perspectief

<https://parallelhistories.org.uk/>

Groepen wisselen van 'kamp'

GO! Koninklijk Atheneum
Antwerpen

GO!

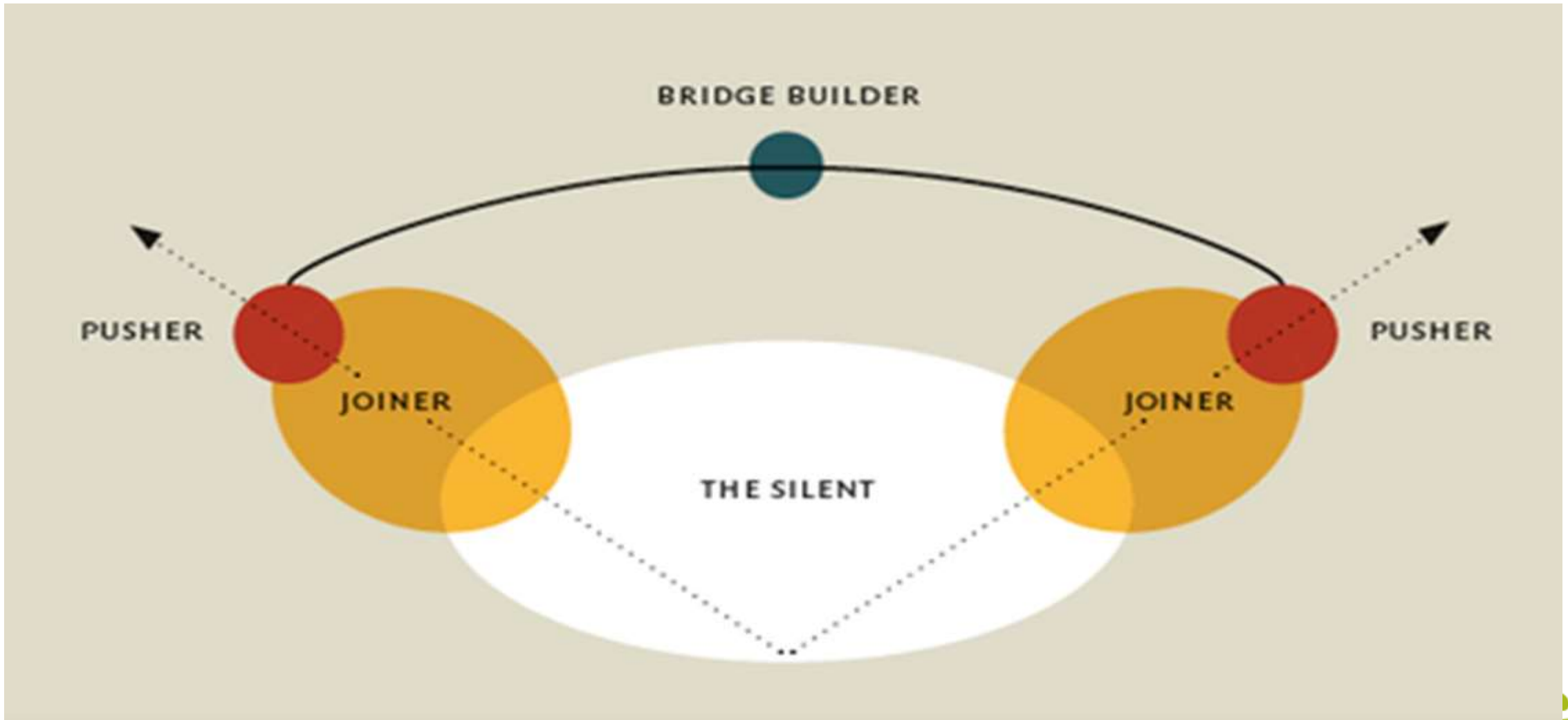
7. Mediawijsheid en kritisch denken (fact check)

10 STAPPENPLAN

1. Lees verder dan de titel
2. Check de auteur
3. Check de bron
4. Check plaats en datum ?
5. Waar komt het artikel vandaan ?
6. Check de links
7. Wat is de intentie van de schrijver ?
8. Denk aan je eigen vooroordelen
9. Praat erover , consulteer experts
10. Controleer het beeldmateriaal

8. Polarisatie - 5 rollen + 4 game changers

8. Polarisatiemanagement

VIER GAMECHANGERS

Verander van doelgroep

Verander van onderwerp

Verander van positie

Verander van toon

9. Mediative speech:

= subtiel communicatieproces waarbij we de opbouw van ons verhaal & de keuze van onze woorden afstemmen op de 2 polen en het midden

BRUGGENBOUWER

neutraal

sympathie

begrenzen

oplossingen

stellingen

analytisch vermogen

argumenteren

ZESDE POSITIE

onafhankelijk

empathie

uitnodigen

vraagstukken

dilemma's

beeldend vermogen

doel voor ogen houden

10. Interlevensbeschouwelijke dialoog en focus op burgerschapscompetenties - regeerakkoord 2019

Interlevensbeschouwelijke competenties

Leerlijn ILD 3de graad : identiteit, diversiteit, democratie, diversiteit

Burgerschapscompetenties met 7 deelcomponenten

1. De dynamiek en de gelaagdheid van (eigen) identiteiten duiden.
2. Omgaan met diversiteit in het samenleven en het samenwerken.
3. Geïnformeerd en beargumenteerd met elkaar in dialoog gaan.
4. Actief participeren aan de samenleving, rekening houdend met de rechten en plichten van iedereen binnen de rechtsstaat.
5. De wederzijdse invloed tussen maatschappelijke domeinen en ontwikkelingen en de impact ervan op de (globale) samenleving en het individu kritisch benaderen.
6. Democratische besluitvorming op lokaal, nationaal en internationaal niveau duiden.
7. Democratische principes en democratische cultuur kaderen binnen de moderne rechtsstaat.

BURGERSCHAP VANUIT DEMOCRATIE, PARTICIPATIE & IDENTITEIT

11. Kunst als helende & sublimerende factor

<https://athenasyntax.org/>

11. Kunst als hulpmiddel

- Slaat bruggen tussen mensen en voedt samenwerking
- Lost conflicten op door empathie en engagement te stimuleren
- Helpt emoties te kanaliseren
- Positief effect op de ontwikkeling van het brein bij jonge mensen, stressmanagement, zelfaanvaarding, veerkracht en depressie
- Verhoogt de zin tot introspectie
- Werkt agressie verlagend
- Werkt bevrijdend en helend
- Veilig, niet bedreigend communicatiemiddel
- Empathische dialoog

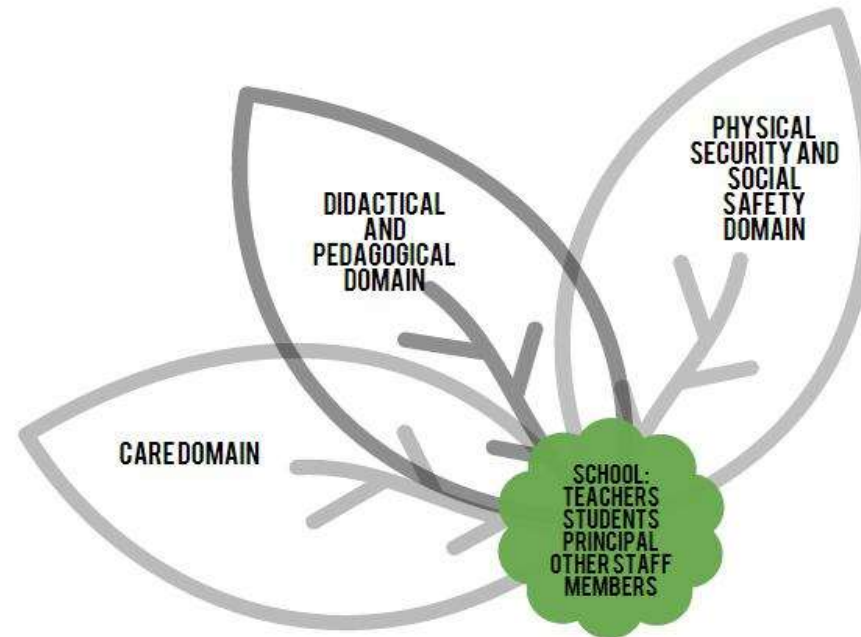

12. Betrek de jongeren zelf

- werk een sterk participatief beleid uit en empower jongeren via de leerlingenraad
- zet sterk in op veerkracht en weerbaarheid zowel individueel als in groep
- boost kritisch denken en burgerschapsinitiatieven
- werk met buddies van jongeren voor jongeren
- creëer safe spaces zowel off als online
- maak gebruik van persoonlijke verhalen
- werk met ambassadeurs en rolmodellen
- ontwikkel netwerken
- maak een online hulplijn met advies van jongeren voor jongeren
- investeer in positieve identiteitsontwikkeling
- hou het leuk , gebruik humor

13 RAN Pleidooi voor een holistische multidisciplinaire aanpak

Scholen, welzijn, opvoedingsondersteuning, CLB's, islamexperts, politie, geestelijke gezondheid, trauma experts, jongerenwerkers, NGO's met expertise, sport-en vrijetijdsbesteding , ...

14 Collectieve Impact Model

3 Fundamenten

1. Urgentie van het probleem
2. Sleutelfiguren van invloed
3. Voldoende hulpmiddelen

Collective Impact ontstaat wanneer actoren uit verschillende sectoren zich verbinden tot een gemeenschappelijke agenda om een specifiek, vaak zeer complex, gemeenschapsprobleem op te lossen.

5 Bouwstenen

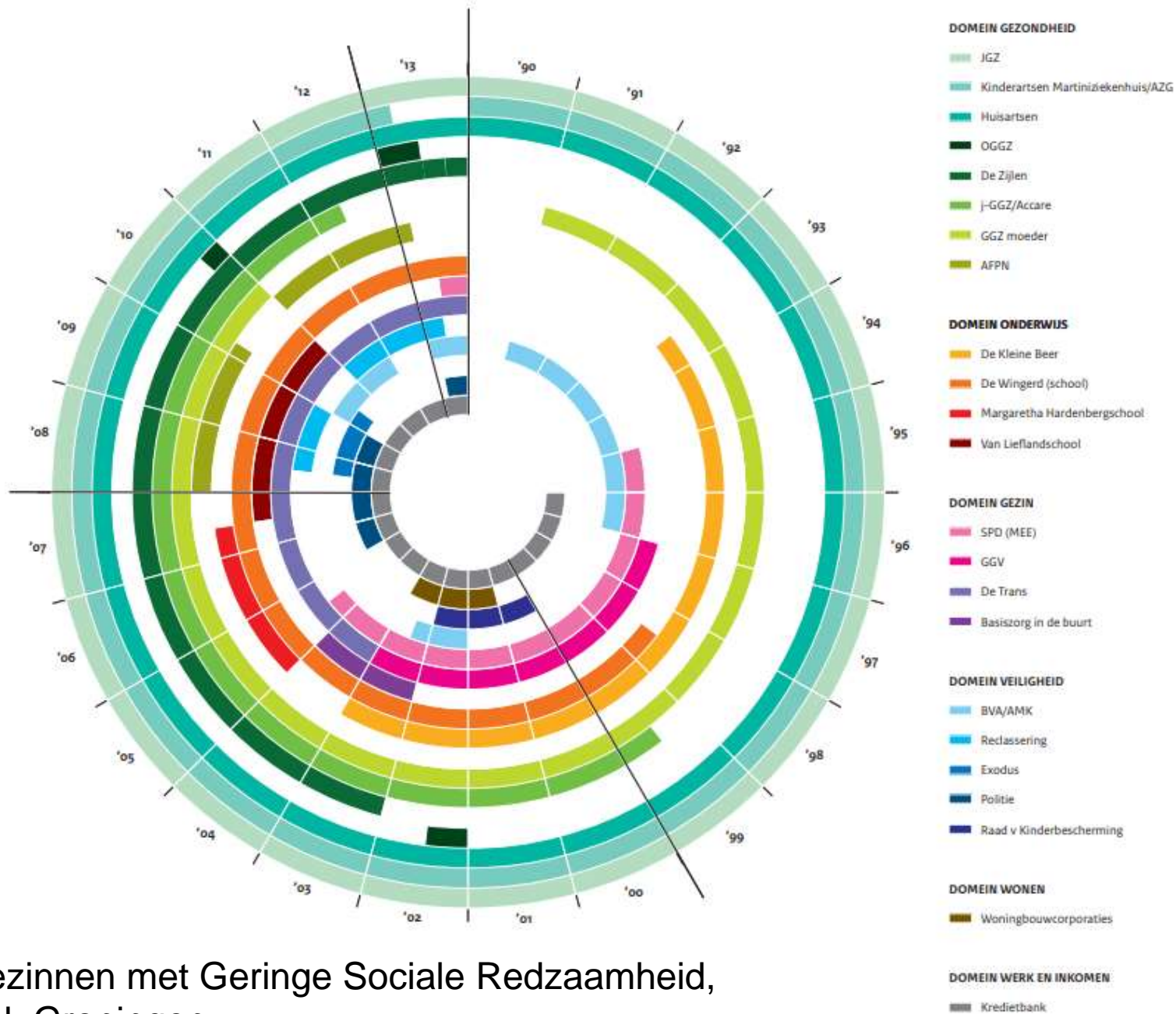

14 Het Collectieve Impact Mode

Aanpak

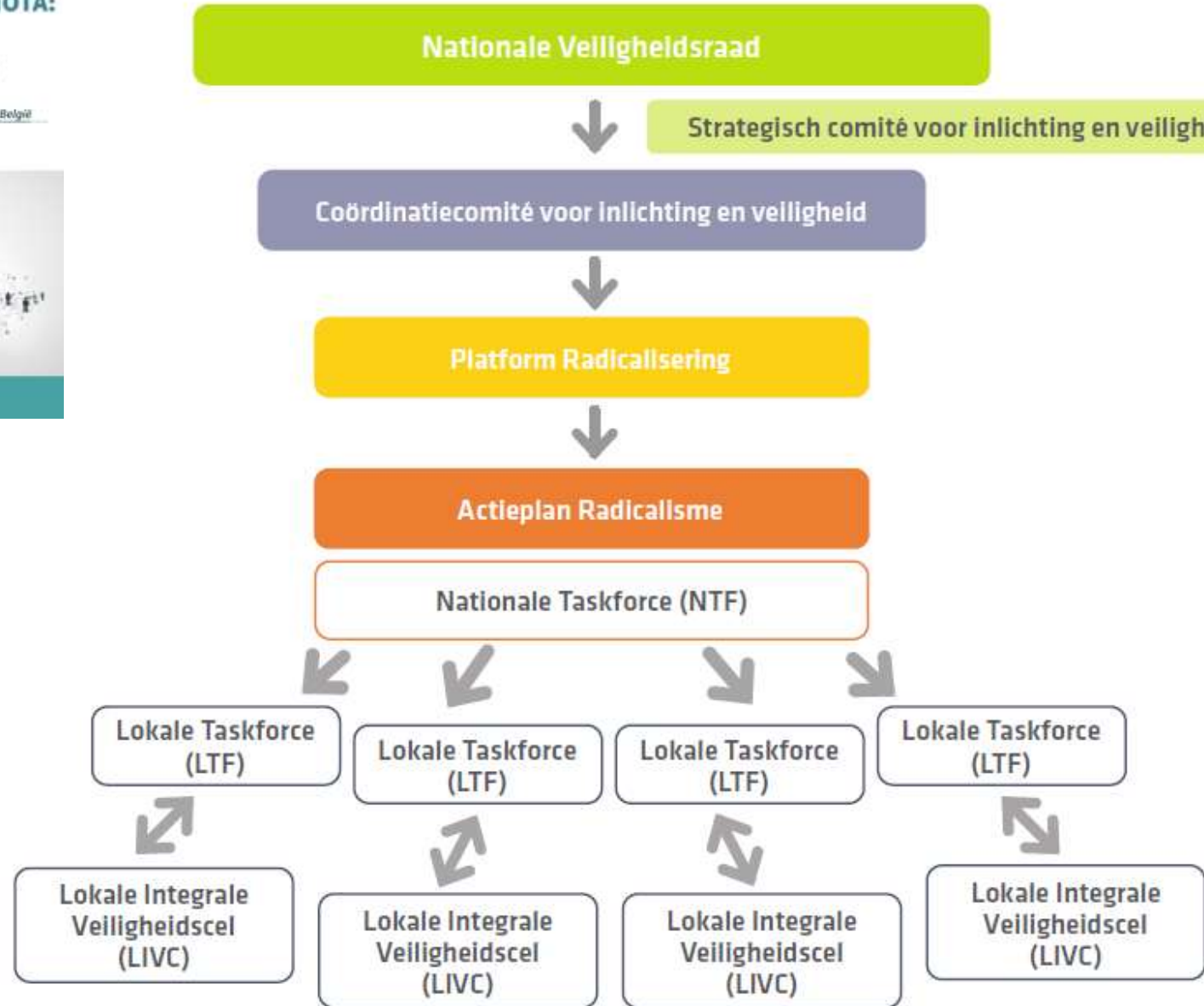
Bron: Gezinnen met Geringe Sociale Redzaamheid, casuïstiek Groningen

STRATEGISCHE NOTA:

**EXTREMISME
EN TERRORISME**

Naar een multidisciplinaire aanpak in België

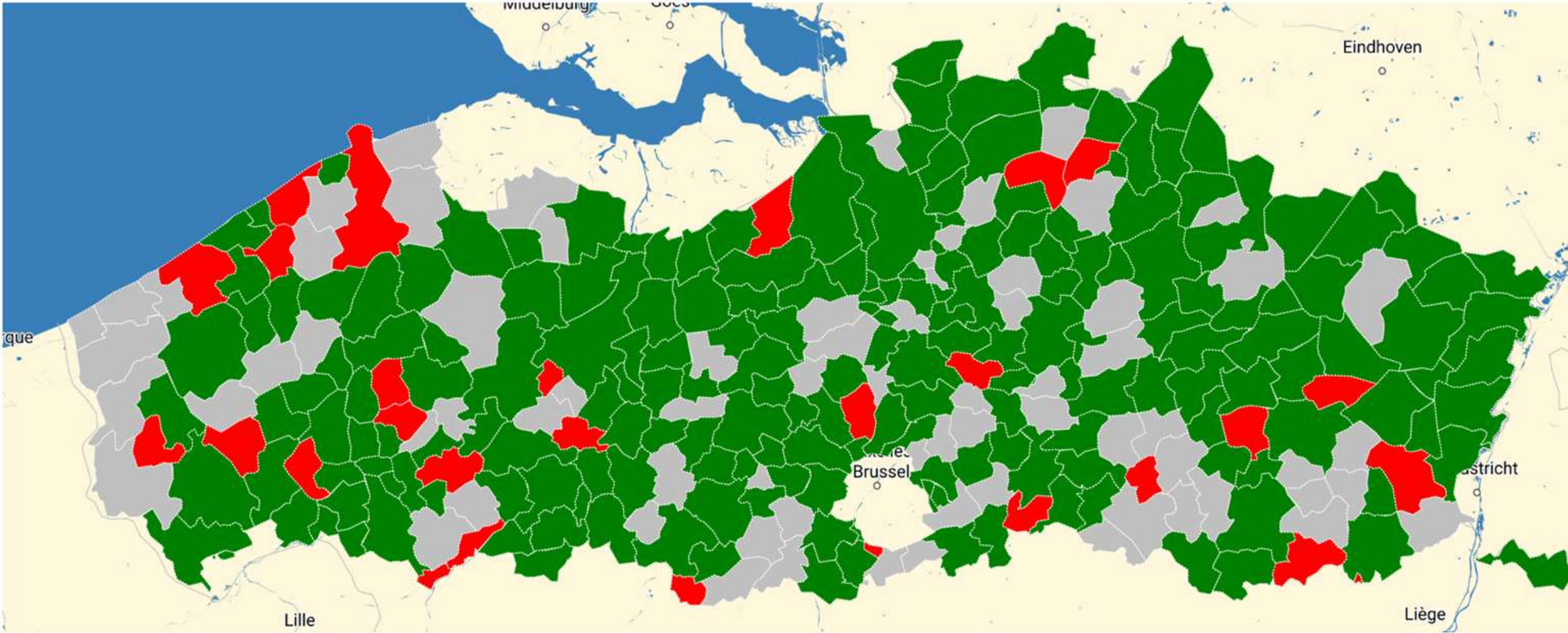

Lokale integrale veiligheidscel inzake radicalisme, extremisme en terrorisme

= een multidisciplinair casusoverleg met als doel het voorkomen van terroristische misdrijven door de situatie van personen die signalen van radicalisering vertonen gezamenlijk te bespreken en, eventueel, een geïndividualiseerd opvolgingstraject voor hen uit te werken.

LIVC R

■ Aanwezig ■ Onbekend ■ Niet aanwezig

Structuur

	Lokale Taskforce (LTF)	Lokale Integrale Veiligheidscel (LIVC R)
Finaliteit	<p>Veiligheidsmatige opvolging</p> <p>Bespreken van maatregelen op maat van het individu</p>	<p>(Re-) integratie</p> <p>Integrale veiligheid met preventief karakter (detectie + begeleiding/opvolging)</p>
Samenstelling	Federale politie, inlichtingendiensten (VSSE/ADIV), OCAD, lokaal parket, DVZ, lokale politie (eventueel aangevuld met andere veiligheidsactoren) -> voorwaarde: veiligheidsmachtiging	Minimaal: Burgemeester (of vertegenw.), Korpschef (of vertegenw.), "coördinator" gemeente + aangevuld met "sociopreventieve actoren"
	Information officer (Lokale Politie)	
Schaal	Gerechtelijk arrondissement	Gemeentelijk of politieel

Finaliteit - wie mag er besproken worden?

= "Voorkomen van terroristische misdrijven", maar brede interpretatie (precrime situatie):

"Dit niet uitsluit dat het bedoelde overleg kan worden georganiseerd met een zuiver preventief oogmerk [sic] ten aanzien van bepaalde misdrijven of een bepaalde problematiek, zonder dat er reeds effectief misdrijven zijn vastgesteld of aangemeld"

- Minimaal sprake van een "preventieve" insteek
- Twee subdoelstellingen:
 - **Vroegdetectie** (signaleringsfunctie)
 - Snelle respons inzake **opvolging en begeleiding**
- Individuele beoordeling van de deelnemers
- • Kader voor minderjarigen □ steeds in het belang van het kind

Informatiedeling

- **Spreekrecht:** je kan informatie delen (en beroepsgeheim doorbreken)
 - Juridisch "gedekt" door art. 458 ter Sw. + wet LIVC R + decreet LIVC R
 - Geen verplichting, dus geen spreekplicht
- Informatie delen, voor zover **relevant** en **proportioneel** in functie van de **finaliteit** van het casusoverleg (voorkomen van terrorisme). Deelnemers beslissen zelf wat relevant en proportioneel is.
- Elke deelnemer valt onder **geheimhoudingsplicht LIVC R.**

LIVC-R & CLB

Deelname CLB

- Deelnamevrijheid
- Spreekrecht en geen spreekplicht
- Geheim van het overleg
- Informatiedoorstroom tussen LIVC -R en LTF
- Registratie van gegevens in LARS
- Mogelijke rollen CLB binnen LIVC-R

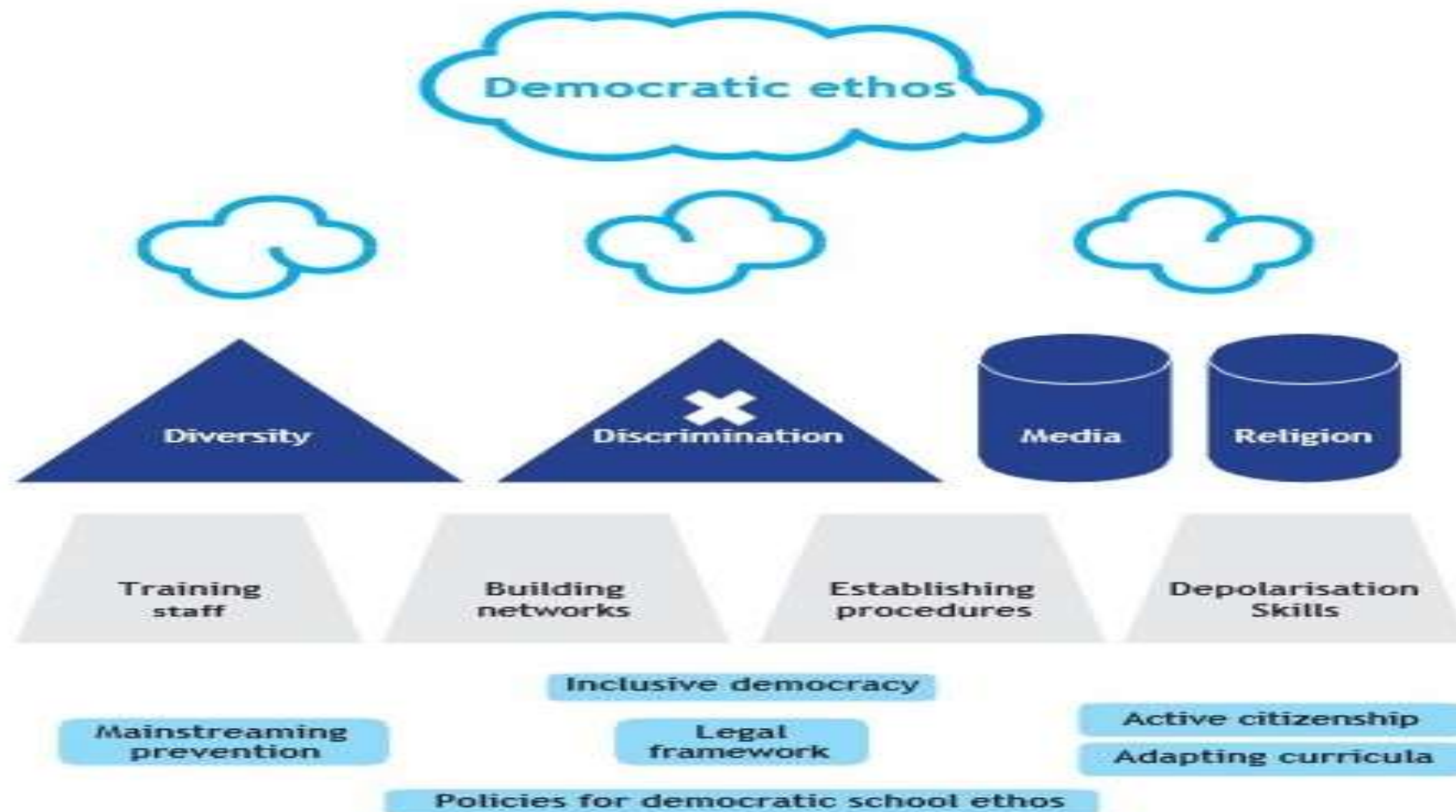
Belangrijke weetjes

- Ik kan een persoon niet veranderen
- Ik kan alleen mijn houding ten opzichte van de persoon aanpassen
- Ik moet proberen de persoon als mens te respecteren, ook al deel ik zijn ideeën niet
- Ik kan geen volledige ideologie aanvallen die voor de betrokkene als enig alternatief wordt gezien in een vijandige wereld. Ik moet me steeds aanpassen aan nieuwe situaties en uitspraken
- Een radicaal /extreem denkend persoon aanvaardt geen kritiek op zijn denken, ik kan alleen proberen het kritisch denken bij de persoon proberen te stimuleren via vraagstelling
- Ik kan wel sterk inzetten op de relaties en het netwerk rond de persoon en focussen op een 'sense of belonging' / gevoel van verbondenheid
- Mensen met radicale / extreme ideeën verlaten enkel het gedachtegoed als ze alternatieven zien

10 Gesprekstips

1. Vergeet winnen (niet hautain overkomen), toon interesse, laat uitspreken
2. Tracht te preciseren bij je vraagstelling - oefen de kunst van het vragen stellen
3. Je mag ook zelf provoceren
4. Geef tegenvoorbeelden (Killing examples)
5. Wees redelijk en toon empathie
6. Gebruik humor
7. Gebruik story telling
8. Betrek actief alle andere stemmen en leerlingen,
9. Stimuleer kritisch denken
10. Beheers de evolutie van het gesprek en kom niet te snel met je eigen voorstel

Pleidooi voor een democratische schoolethos

Go!

Ondersteuningsnetwerk

- Informatie of hulp en ondersteuning voor de Lokale Integrale Veiligheidscel (LIVC)

<https://preventie-radicalisering-polarisering.vlaanderen.be/tools/lokale-integraleveiligheidscel-livc>
<https://www.vvsg.be/veiligheid/radicalisering>

- **Het wij-zij netwerk:** Info over omgaan met toxische polarisatie. <https://wij-zij.be/>
- **Het Euroguide project:** Een uitgebreide handleiding en toolkit over omgaan met onder andere polarisering, internationale conflicten en fake news op school. <https://euroguide-toolkit.eu>
- **Het NO CAP traject:** Een online training met drie modules die handvaten biedt over hoe om te gaan met polarisering en identiteit op school ontwikkeld door het Hannah Arendt Instituut. <https://hannah-arendt.institute/wat-we-doen/vormingen-opleidingen/no-cap-opnieuwbeschikbaar-op-arendt-academy>
- **Mediawijs:** Het Vlaamse Kenniscentrum Digitale en Mediawijsheid van de Vlaamse overheid en imec vzw. Mediawijs helpt de inwoners van Vlaanderen en Brussel om digitale technologie en media actief, creatief, kritisch en bewust te gebruiken en begrijpen om deel te nemen aan onze maatschappij. www.mediawijs.be
- **Het Vlaamse ministerie van onderwijs:** meer informatie over de aanpak van radicalisering en polarisering op scholen. <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/directies-en-administraties/onderwijsinhoud-enleerlingenbegeleiding/secundair-onderwijs/deradicalisering/je-schoolbeleid-en-radicalisering>
- **EDU-Box:** Educatief materiaal dat in de zijlijn bruikbaar is, zoals de [EDUbox nepnieuws](#), de [EDUbox overtuigen](#), de [EDUbox Wij-Zij-denken](#),
- **Arendt:** een online leeromgeving voor iedereen die op zoek is naar handvatten bij polarisering, vragen over identiteit in een diverse samenleving en kritisch leren omgaan met (valse) informatie.
- **Parallel histories:** <https://parallelhistories.org.uk/> Parallel Histories biedt een nieuwe manier om de geschiedenis van conflicten te bestuderen; een geschiedenis die nog steeds omstreden, controversieel en relevant is.

Vragen ?

Go!